

Zoete Rust†

een
muzikale
soap
detective
door paul maas

Zoete Rust

743150

3060670

9R 2995298

Zoete Rust

een muzikale soap-detective

door

Paul Maas

Uitgegeven door:

Delftse Universitaire Pers
Stevinweg 1
2628 CN Delft
(015) 78 32 54

in opdracht van:

Theater de Tobbe
Postbus 160
2270 AD Voorburg
(070) 86 48 80

Copyright © 1989: Paul Maas

No part of this book may be reproduced in any form by print, photoprint, microfilm or any other means without written permission from the author.

All rights reserved.

Opvoeringen van dit oorspronkelijke theaterwerk zijn verboden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur, per adres Delftse Universitaire Pers, Stevinweg 1, 2628 CN Delft.

Printed in The Netherlands.

De gespeelde tekst kan op sommige plaatsen afwijken van de in deze uitgave gepubliceerde.

Verantwoording

De komedie 'Zoete Rust' werd geschreven in opdracht van Theater de Tobbe in Voorburg. Naast de circa 120 professionele voorstellingen die elk seizoen in dit theater plaats vinden, organiseert De Tobbe een maal per jaar een eigen theaterproductie, die wordt gespeeld door het Tobbe-toneel, een ad-hoc groep bestaande uit vrijwillige medewerkers van het theater.

De keus van de te spelen stukken viel aanvankelijk op bestaand materiaal, maar allengs groeide de behoefte aan het brengen van oorspronkelijk werk. In de meest recente jaren werden achtereenvolgens een toneelstuk (The Alchemist, van Ben Jonson), een opera (The Beggarsopera, van John Gay) en een eigen bewerking van een musical (Forum) gespeeld. Het genre waar het Tobbetoneel nu aan dacht toe te zijn was de 'detective'.

'Zoete Rust' is een soap-detective, een vooral luchtig bedoelde muzikale thriller, met een knipoog naar Agatha Christie. De locatie van haar 'Mousetrap', een door winterse omstandigheden van de buitenwereld afgesloten hotel, en het klassieke theaterprincipe van eenheid van tijd, plaats en handeling vormden de uitgangspunten van dit stuk. De toegevoegde liedjes en de wat zwaar aangezette melodramatiek verklaren de ondertitel: een muzikale soap-detective.

Het stuk werd voor het eerst opgevoerd op vrijdag 2 juni 1989 in Theater de Tobbe in Voorburg, onder regie van Lex Prinzen. De muziek werd gecomponeerd door Riet van Onzenoort.

Mijn dank gaat uit naar het Tobbe-toneel dat het aandurfde deze komedie in productie te nemen en naar de Delftse Universitaire Pers die bereid bleek te bemiddelen bij de publikatie van dit theaterscript.

Voorburg, 15 mei 1989

Paul Maas

Personen

in volgorde van opkomst

Anja, *kamermeisje in Hotel Zoete Rust*

Bea, *idem*

Cor, *ober in hetzelfde hotel*

Detta, *receptioniste aldaar*

Leen, *beheert de hotelkeuken*

Peter van Vliet, *eigenaar van het hotel*

Jos de Klerk, *notaris*

Alida van der Graaf, *zeer oude dame*

Wim Schouten, *museumdirecteur*

Ton Snijders, *arts*

Amanda, *dellerig type*

Jan de Klerk, *hoopt ooit yup te worden*

Ted van Dalen, *brigadier*

Dit stuk in maar liefst 5 bedrijven (die overigens naadloos in elkaar overlopen) speelt zich af in een familiepension 'Hotel Zoete Rust' geheten, op 16 en 17 januari 1989, grauwe winterse dagen.

eerste bedrijf: vooravond

tweede bedrijf: later, na het diner

derde bedrijf: direct na middernacht

pauze

vierde bedrijf: alweer later, zeg maar in het holst van de nacht

vijfde bedrijf: de volgende morgen

bedrijf 1/scene 1

(muzikale ouverture start wanneer het publiek binnen is; de wonderbaarlijk mooie muziek leidt naar een muzikaal dramatisch hoogtepunt en stopt: op dat moment hoort men de hotelgong – buiten beeld – zeven maal slaan; muziek start weer en achtereenvolgens verschijnen de leden van het hotelpersoneel: Anja en Bea, schortje voor, plumeau, verzamelasbak, stapel handdoeken, ook de ober Cor, droogdoek over zijn schouder, dienblad, tenslotte de receptioniste Detta, met een reserveringsboek en andere receptioniste-attributen, Leen, de kok en Peter, de eigenaar van het hotel. Allen zijn zeer redderend bezig, verplaatsen stoelen, ruimen asbakken leeg, stoffen, poetsen en rommelen maar wat aan totdat de muziek overgaat in het openingslied)

Zoete Rust 1

peter (parlando)

Als niks je meer kan schelen,
je vrouw gaat je vervelen,
je denkt al aan bordelen,
straks ben je uitgeblust,
laat mij wat aanbevelen
en bouw geen luchtkastelen,
maar doe als net zovelen
en kom naar 'Zoete Rust'!

koor

Want Hotel Zoete Rust,
in die landelijke sfeer,
is voor iedereen een must
en men komt er telkens weer,
meer en meer, keer op keer
naar Hotel Zoete Rust!

peter

Ome Karel komt alleen,

koor

heel alleen, heel alleen,

peter

en hij krijgt er kamer één,

koor

kamer één, kamer één.

peter

De notaris wordt verwend,

koor

vuile krent, vuile krent,

peter

want hij heeft het testament,

koor

testament, testament!

peter

De museumdirecteur,

koor

ouwe zeur, ouwe zeur,

peter

is misschien wel een fraudeur!

koor

Rechercheur! Rechercheur!

koor

Want Hotel Zoete Rust,
in die landelijke sfeer,
is voor iedereen een must
en men komt er telkens weer,
meer en meer, keer op keer
naar Hotel Zoete Rust!

peter

Tante Alida is oud,

koor

ongetrouwd, ongetrouwd,

peter

en zij krijgt het spaansbenauwd,

koor

spaansbenauwd, spaansbenauwd.

peter

En dan is er ook een arts,

koor

iets aparts, iets aparts,

peter

maar hij heeft wel wat verwards.

koor

Zenuwarts! Zenuwarts!

peter

En tenslotte komt de yup,

koor

runner-up, runner-up,

peter

aan zijn zij loopt een pin-up.

koor

Seven-up! Seven-up!

koor

Want Hotel Zoete Rust
in die landelijke sfeer
is voor iedereen een must
en men komt er telkens weer
meer en meer, keer op keer

naar Hotel Zoete Rust!
Zoete Rust! Zoete Rust!
Zoete Rust! Zoete Rust!

(na einde lied: iedereen af, behalve Detta)

bedrijf 1/scene 2

(Detta loopt naar hotelbalie, zet radio aan en reddert door; radio valt in tijdens het laatste couplet van het lied 'Het huis van madam' van Annie M.G. Schmidt; na het einde hiervan klinkt er een stem via de radio)

stem

Nieuwsflits van Radio West (*muzikale pingel*). In een hotel in Moordrecht is hedenmiddag de bekende kunstverzamelaar Karel van der Graaf overleden. De heer Van der Graaf (*reactie van Detta: reageert op deze naam en luistert de rest van het bericht af in een bevroren houding met het reserveringsboek in haar hand*) kwam enige jaren geleden in het nieuws toen hij zijn gehele kunstverzameling liet veilen bij Sotheby's en de opbrengst meer dan 120 miljoen gulden bedroeg, een voor die tijd ongekend hoog bedrag. De collectie van de heer Van der Graaf bevatte werken van onder anderen Van Gogh, Picasso, Leger en Gauguin. Naar werd gezegd heeft de heer Van der Graaf slechts één schilderij, een van de 'Zonnebloem'-versies van Van Gogh, niet laten veilen. De waarde van dit schilderij alleen wordt geraamd op 50 tot 60 miljoen gulden; het is nog nooit in het openbaar geëxposeerd. De heer Van der Graaf is 88 jaar oud geworden.

Het weer: de verwachting voor de komende dagen. Een lagedrukgebied heeft het noord-westen van ons land bereikt. Deze depressie gaat gepaard met neerslag in de vorm van onderkoelde regen, die zich op de nog bevroren grond zal afzetten als ijzel. De noordelijke provincies zijn nu praktisch onbegaanbaar geworden. Verwacht wordt dat binnen enkele uren ook in de rest van Nederland zelfs de doorgaande wegen moeten worden afgesloten. Ook de Nederlandse Spoorwegen hebben meegedeeld het treinverkeer gegeven deze onverwacht barre weersomstandigheden te moeten stilleggen. De Rijksverkeerscentrale in Driebergen raadt iedereen dringend aan thuis te blijven. Gedurende de komende 12 uur wordt geen verandering in deze uitzonderlijke weersgesteldheid verwacht. Einde van deze nieuwsflits (*muzikale pingel*). We vervolgen onze uitzending met het verzoekplatenprogramma. . . (*Detta zet radio uit*)

bedrijf 1 scene 3

peter

(op) Wat heeft de dokter gezegd?

detta

Acute hartstilstand, natuurlijke dood. Hij zou nog proberen een ambulance te sturen om het lijk te laten weghalen; maar of dat lukt met dit weer wist hij niet. Hij is net weg.

peter

Ik hoop dat de GGD wel komt. Ik kan toch niet de hele nacht met een lijk in mijn hotel blijven zitten? Heb je die notaris nog kunnen bereiken?

detta

Ja, ik kreeg hem direct aan de telefoon. Hij is nu onderweg hierheen. Mijnheer Van der Graaf was nog familie van hem, zei hij.

peter

(reageert op het woord familie) Ik wist niet dat mijnheer Van der Graaf nog familie had. Hij heeft mij er tenminste nooit wat over verteld.

detta

Het was anders wel een gezellige prater; hoe lang kwam hij al hier?

peter

Sinds 1972 of '73, elk jaar steevast van 2 of 3 januari tot 1 februari. Hij is namelijk hier in Moordrecht geboren. Toen hij zich eenmaal uit zijn zaken had teruggetrokken vereenzaamde hij snel. Daarom wilde hij ieder jaar een tijdje terug naar zijn geboortegrond en, zoals je weet, hij logeerde altijd hier. 'For sentimental reasons', zei hij.

detta

Is hij nooit getrouwd geweest?

peter

Nooit! Hij heeft mij eens verteld dat hij alleen maar leefde voor zijn kunstverzameling. Al het geld dat hij overhield heeft hij in zijn schilderijen belegd. Al vanaf zijn twintigste jaar. Hoe denk je dat hij anders aan al die beroemde namen was

gekomen? In de twintiger jaren kon je nog voor 3000 gulden een Van Gogh kopen, of een Picasso. Kom daar nou eens om! 'Een vrouw paste niet in mijn levensfilosofie', zei hij een paar dagen geleden nog toen hij op een avond met een glas cognac in de lounge zat: 'Een schilderij kost evenveel als een vrouw, je hebt goedkopere en duurdere. Maar het voordeel van een schilderij is dat je het jarenlang in een kast kunt zetten zonder dat je er naar behoefte te kijken en een schilderij zegt nooit: "Dat is al je vierde cognac".'

detta

(lacht) Maar ondertussen is die ambulance van de GGD nog steeds niet gekomen en die notaris schiet ook maar niet op.

peter

Oh ja, die notaris, heeft hij nog meer gezegd, over die . . . familie, of zo?

detta

Sorry, dat had ik eigenlijk direkt moeten zeggen. Hij heeft een kamer gereserveerd en hij vroeg of we nog meer kamers vrij hadden. Hij wilde proberen de andere familieleden te bereiken om hen te vragen nog vandaag hier naar toe te komen. Hij zei dat hij vanavond dan direct het testament zou kunnen voorlezen.

peter

Testament? *(ogenschijnlijk ietwat verontrust; herstelt zich echter ogenblikkelijk)* Nou ja, dat komt goed uit, *(kijkt in het reserveringsboek)* die Duitse familie is vanmorgen vertrokken en die twee handelsreizigers hebben een uur geleden afgebeld, vanwege het weer. Zonder de dood van mijnheer Van der Graaf hadden we vanavond door al die ijzel een leeg huis gehad. Zo zie je maar weer: de een zijn dood. . .

detta

. . . is de ander zijn brood! *(geeuwt)* Ik krijg er honger van.

peter

Laat de meisjes nog even alle kamers nalopen. Ik zit op het kantoor als de notaris komt *(af)*.

bedrijf 1/scene 4

(Detta zit weer te receptioneren; geluid van een naderbij komende auto; Detta loopt naar het raam en kijkt naar buiten; de auto komt, aan de klap te horen,

slippend tot stilstand tegen een of ander paaltje; Detta giert het uit van 'Schadenfreude'; geluid van dichtslaand portier; Detta haast zich terug naar de balie, haar gezicht weer in een beroepsmatige plooi, wanneer Jos, duidelijk uit zijn humeur binnenkomt; wanneer hij de hoteldeur opent blaast – een rookmachine – een enorme mistwolk naar binnen; dit misteffekt wordt steeds herhaald wanneer de deur wordt gebruikt)

jos

(mompelend terwijl hij naar de balie loopt) Ook dat nog. Zeker 800 gulden schade en dat allemaal door dat afschuwelijke weer. Goede middag. Mijn naam is De Klerk, notaris De Klerk. U hebt mij vanmiddag gebeld.

detta

Dag mijnheer De Klerk. Ik ben Detta, prettig dat u direkt kon komen. Ik zal mijnheer Van Vliet even waarschuwen, dat is de eigenaar van Hotel Zoete Rust *(Detta af; Jos doet zijn jas uit, kijkt rond, pakt zijn koffertje en haalt daaruit een grote verzegelde enveloppe, bestudeert deze met aandacht, maar sluit deze weer snel weg wanneer Peter binnenstapt)*.

peter

Goede middag mijnheer De Klerk, mijn naam is Van Vliet. Hebt u het gemakkelijk kunnen vinden?

jos

Kunnen vinden? Ik ben vanzelf de oprijlaan afgegleden. Zó'n deuk in mijn spatbord.

peter

Dat spijt mij. Ik hoorde van mijn assistente dat u familie bent van de overledene?

jos

Het was mijn oom.

peter

Mag ik u mijn oprechte deelneming betuigen?

jos

Dank u wel. Hoe hebt u mij zo snel kunnen bereiken? Ja, via de telefoon natuurlijk, maar hoe wist u mijn naam?

peter

Ik zal het u vertellen, maar gaat u toch zitten! *(beiden gaan zitten)* Mijnheer Van der

Graaf komt, . . . eh, kwam hier elk jaar een maand logeren. Hij was hier kind in huis, nou ja, kind: hij voelde zich hier zo zeer thuis dat hij wat vertrouwelijker was geworden met het vaste personeel en met mij. Niet in het echt persoonlijke vlak hoor, maar zoals je wel vaker ziet bij mensen die wat ouder worden, maakte hij zich zorg over wat er zou dienen te gebeuren als hij plotseling zou overlijden. Een dag of tien geleden heeft hij mij dit kaartje, uw kaartje dus (*overhandigt kaartje aan Jos*) gegeven met de woorden 'Als er hier iets met mij zou gebeuren, bel dan deze notaris'. Vanmiddag om half een verscheen mijnheer Van der Graaf niet bij de lunch. We waarschuwen de gasten altijd met de hotelgong dat het tijd is voor lunch of diner. Ik heb toen Anja, een van de meisjes, naar boven gestuurd om hem te waarschuwen, maar mijnheer Van der Graaf lag voorover op bed en reageerde niet meer. Ik heb direct een arts laten komen en we hebben u gebeld. De dokter heeft een acute hartstilstand geconstateerd. Mijnheer Van der Graaf moet precies om half een zijn overleden, tijdens de gong zou je kunnen zeggen.

Jos

Dus oom Karel ligt hier nog in het hotel?

Peter

De ambulance kan door die ijzel waarschijnlijk niet uitrijden. De deur van zijn kamer heb ik laten afsluiten.

Jos

Het is eigenlijk wel goed dat het stoffelijk overschot nog niet is weggehaald. Stel dat de familie nog afscheid wil nemen. Maar dat denk ik niet.

Peter

(*voorzichtig*) Familie?

Jos

Kijk, mijnheer Van Vliet, discretie is in de hotelpraktijk, net zoals in mijn branche, een eerste vereiste. Daarom wil ik even openhartig met u spreken.

Peter

Maar natuurlijk, discretie, discretie . . .

Jos

Mijn familie blinkt niet uit in het onderhouden van hechte banden. In de praktijk komt het er op neer dat we elkaar nooit zien; geen kaartjes met nieuwjaar, geen verjaardagen, niets. Alleen bij een begrafenis zien we elkaar een doodenkele keer (*corrigeert zich*), nou ja . . . Een week geleden werd ik plotseling opgebeld door Oom Karel, ik had hem in geen dertig jaar gesproken. 'Jos', zei hij, want zo heet ik, 'Jos, jij bent notaris. Ik wil dat je mijn testament regelt!' Dat is mijn vak, dus

zei ik 'Goed, zullen we een afspraak maken?' 'Nee', zei Oom Karel, 'dat is niet nodig, ik stuur je mijn oleografisch testament wel toe.'

peter

Oleografisch testament?

jos

Een oleografisch testament is een door de erflater handgeschreven document, dat gesloten en verzegeld aan een notaris ter hand wordt gesteld en waarin de laatste wilsbeschikking van de erflater in diens eigen woorden is vervat en waarvan zelfs de notaris geen kennis heeft kunnen nemen.

peter

En oom Karel, eh. . . , mijnheer Van der Graaf heeft u zo'n olo. . .

jos

Oleografisch

peter

. . . zo'n testament opgestuurd?

jos

Ik heb het bij me (*klopt op zijn koffertje*), nu het moment daar is!

peter

Daar?

jos

Hier, en nu! Direkt na dat telefoontje van uw medewerkster heb ik de zuster van Oom Karel gebeld, Tante Alida, en zij heeft mij de namen gegeven van de andere familieleden die nog in leven waren, maar waarvan ik het bestaan allang was vergeten. Maar zij waren oom Karel natuurlijk niet vergeten (*maakt met duim en wijsvinger een geld-gebaar*). Stomtoevallig was iedereen thuis, hm, het weer waarschijnlijk. En om het allemaal wat gemakkelijker te maken, voor mij dan, heb ik hun gevraagd nog vanavond hier naar toe te komen. Daarom heb ik een paar extra kamers laten reserveren. 'Dat kon nog', zei het meisje aan de telefoon.

peter

Maar natuurlijk, om hoeveel mensen gaat het?

jos

Dat valt mee, de familie is zo groot niet meer. Ik verwacht nog vier personen.

peter

En die zijn nu allemaal onderweg? Ondanks . . . *(wijst naar buiten)*.

jos

Reken er maar op dat ze zullen verschijnen; weet u nog, Sotheby's, zoveel miljoen jaar geleden, eh . . . , zoveel jaar geleden en zoveel . . . *(maakt weer geldgebaar)*.

peter

Ik zal u de sleutel van uw kamer geven *(staat op en haalt sleutel)*. Alsjeblief, u hebt kamer 5 *(geeft sleutel)*. Wilt u mij nu verontschuldigen, ik moet de keuken gaan vertellen dat er meer gasten komen voor het diner.

jos

Juist, waar kan ik telefoneren?

peter

Op uw kamer is telefoon. Tot straks *(af)*.

jos

Tot ziens!

Notaris

jos

Ik ben notaris,
ik weet wat waar is,
een dignitaris,
met goed salaris.

Ik weet van centen
en testamenten,
dus mijn cliënten
zijn zeer content.

Maar komt er soms een heer die goed is voor een half miljoen,
een koffer die gevuld is met alleen maar zwarte poen,
die wit gemaakt moet worden, dan zeg ik met goed fatsoen:
kom op met heel die poet, ik weet wat ik er mee moet doen.

Ik ben notaris,
geen halvegares
of missionaris,
maar functionaris.

Ik weet van centen
en ook van rente,
maar mijn procenten
zijn evident.

Verschijnt een arme sloeber, een failliete winkelier,
zijn pandje moet verkocht, dat wordt geëist door zijn bankier,
dan geef ik hem contant uit eigen zak een mille of vier,
verkoop het dan direct voor vijftig mille in drie kwartier.

Ik ben notaris
en geen Brandaris,
dus geen fanfares
in mijn memoires.

Ik weet van centen
en dividenden,
maar mijn talenten
zijn zeer potent.

Want staat er soms een dame heel luid snikkend voor de deur,
is op de straat gezet door een bezopen souteneur,
dan regel ik een jaarsalaris bij die non-valeur
en elke maand een wip met deze zoete belle-fleur.

Ik ben notaris.
Wat zonneklaar is:
ik blijf falsaris,
wat geen bezwaar is.

Ik weet van centen,
ik ben content en
emolumenten
zijn steeds gepland.

Maar toch hecht ik het meeste aan een waardig testament,
dat op verzoek door mij persoonlijk zelf wordt neergepend,
een groot legaat wordt dan natuurlijk iemand toegekend,
dat enkel en alleen door mij kan worden aangewend.

(na afloop lied Jos af)

bedrijf 1/ scene 5

(leeg toneel; geluid van een naderende taxi; Detta op, loopt direct naar het raam; auto stopt; even geen geluid, maar dan volgt het geluid van iemand die met een koffer de helling afglijdt; Detta gilt van de lach, allebei haar handen voor haar mond; met een luide bons eindigt de glijdende persoon tegen de voordeur van het hotel)

detta

(bedwingt haar lachen en loopt naar de voordeur, buiten beeld; opent de voordeur; mistwolken!) Oh mevrouw, u bent gevallen?

alida

(ook buiten beeld) Nee kind, eh . . . ja kind, het gaat wel. Help mij even overeind (gestommel).

detta

(roept) Cor!

cor

(op maar loopt direct door naar de voordeur) Ik kom al! (weer gestommel; komt op met Alida op zijn rug; Detta draagt een gigantische koffer) Wilt u hier gaan zitten? (dropt achterwaarts Alida in een fauteuil).

detta

U bent binnen, mevrouw.

alida

Zeg dat wel, kind, maar het heeft wel lang geduurd. Even bijkomen. Eerst dat telefoontje van Jos, dat Karel dood is en toen die taxi. Ik heb er meer dan twee uur op moeten wachten en toen we hier waren wilde die hork mij niet eens voor de deur afzetten. Ik ben op van de zenuwen.

detta

Maar op uw kamer is het lekker warm; daar kunt u even bijkomen, mevrouw. . . ?

alida

Mevrouw Van der Graaf.

detta

Zeker mevrouw Van der Graaf. Zal ik een van de meisjes een warm bad voor u laten klaar maken? (*wacht geen antwoord af, maar roept*) Bea! (*Bea op*) Maak een bad klaar voor mevrouw Van der Graaf, kamer 2, naast die van haar broer en draag haar koffer. (*tegen Alida*) Gaat u maar met Bea mee, mevrouw, zij brengt u naar uw kamer.

alida

Dat is goed kind, oh . . . (*kijkt onzeker rond*), waar is mijn koffertje? Daarin zitten mijn kalmeringsdruppeltjes, als de fles maar niet gebroken is bij die glijpartij.

bea

Hier is uw koffer mevrouw.

alida

(*op haar knieën voor de koffer; opent deze en haalt een literfles medicijn tevoorschijn*) Gelukkig, die is nog heel (*doet fles terug in de koffer en sluit deze*). Waar is mijn kamer?

bea

(*pakt koffer*) Komt u maar mee, mevrouw, deze kant op (*af met Alida*).

detta

(*tegen Cor*) Eigenaardig type. Dat gedoe met die taxi vond ze veel erger dan de dood van haar broer.

cor

Heb jij die fles gezien? Ze is vast aan de drank!

detta

Welnee, ze zei dat het een kalmeringsmiddeltje was en dat heeft ze wel nodig met al die consternatie.

cor

Ik blijf het maar een gek mens vinden. Op kamer één dat lijk en nu daarnaast een alcoholiste! Straks zuipt ze zich nog kapot en dan hebben we er twee!

detta

Twee wat?

cor

Twee kamers die we niet kunnen verhuren!

detta

Dat zien we dan wel weer. Maar nu moeten we aan de slag, er komen nog meer gasten. Ga eens kijken of je in de keuken nog wat kunt doen, dan zal ik Anja gaan helpen *(beiden af)*.

bedrijf 1/scene 6

(Jos omzichtig op; kijkt rond; gaat naar receptie en snuffelt daar wat rond; hoort geluid van naderende auto; loopt naar het raam om te kijken; geluid van krachtig remmen, maar auto glijdt kennelijk door; Jos lacht zich een krieb; auto botst zo te horen achter op de auto van Jos, die zich rot schrikt, vloekt en zich haastig uit de voeten maakt; geklap van een autoportier; Wim opent de deur van het hotel – mistflarden! –; stormt lounge binnen, kijkt snel rond, vooral naar de schilderijen, hij blijkt zeer bijziende te zijn en drukt haast zijn neus op alles wat hij wil bekijken – houdt dit ook het gehele stuk vol – en loopt naar de receptie; pakt telefoon en begint een nummer te draaien; legt de hoorn snel neer als Peter binnenkomt)

peter

Goede middag, welkom in Hotel Zoete Rust; u bent hier ook in verband met het overlijden van de heer Van der Graaf?

wim

(neus bijna tegen die van Peter) Ja, de notaris heeft een kamer voor mij gereserveerd. Mijn naam is Schouten. Wie bent u?

peter

Van Vliet, aangenaam. Schouten, zei u, de museumdirecteur?

wim

Inderdaad. Kan ik hier een garage bellen? Mijn auto is in een sloot gegleden. Ik moet die weer op de weg zien te krijgen, dan kan ik morgenochtend weer direct vertrekken.

peter

Ik vrees dat de garage hier in het dorp door al die gladheid geen zwaar materieel zal sturen.

wim

Dat is te gek! Morgen vertrekt mijn vliegtuig naar Japan, om half elf. Ik moet per se om kwart voor tien op Schiphol zijn!

peter

Misschien heeft het vliegverkeer ook vertraging. Ik zal straks zelf even met de garage bellen om te proberen wat te regelen. Mijnheer Schouten, ik heb kamer 4 voor u gereserveerd. Hier is de sleutel *(pakt deze achter de balie en reikt hem aan)*.

wim

Zijn de anderen er al?

peter

De heer De Klerk is als eerste gearriveerd.

wim

Dat verbaast mij niets!

peter

Pardon?

wim

Ik zei niets.

peter

. . . en mevrouw Van der Graaf, die was nogal overstuur, hoorde ik van mijn receptioniste.

wim

Overstuur? Ondanks al die . . .

peter

U zult haar dadelijk ontmoeten. De notaris verwacht nog twee andere gasten.

wim

Wie?

peter

Dat weet ik niet, mijnheer Schouten, misschien kunt u het zelf dadelijk aan de notaris vragen. Hij vertelde mij dat hij vanavond nog na het diner het testament zal voorlezen aan de voltallige familie.

wim

Na het diner, wanneer wordt dat geserveerd?

peter

Vanaf 7 uur, mijnheer Schouten. Ik zal u even naar uw kamer brengen (*pakt koffer van Wim; beiden af*).

bedrijf 1/scene 7

(Delta op met Anja; dragen zak met kennelijk vuil linnengoed en/of stapel handdoeken, lakens en dergelijke)

delta

Zo, alle kamers zijn klaar.

anja

Zitten we vol vanavond?

delta

Bijna, alleen kamer 7 is nog vrij. Ik had niet gedacht dat het vandaag nog zo druk zou worden (*loopt redderend af*).

anja

(dromerig) Kamer zeven (zingt lied 'Kamer zeven')

Kamer zeven

anja

Elke dag moet ik weer sloven,
van beneden weer naar boven
en van boven naar beneden
met de borstel van de plee.

's Morgens vroeg de mensen wekken
en daarna de bedden dekken,
altijd ben ik op de been!
. . . Het ontbijt voor kamer één!

Telefoon, die blijft maar bellen;
'k moet het wisselgeld nog tellen
en de gast op kamer drie
deed vannacht aan onanie.

Ieder mag zich best vermaken,
maar dit kost weer een schoon laken.
Ja, je maakt hier heel wat meel!
. . . Het ontbijt voor kamer twee!

Maar één keer in mijn leven
slaap ik op kamer zeven,
een kamer met een bad,
een kamer met een bed.
En in dat bed ligt Cor,
mijn eigen picador.
Daar droom ik van, al is het maar heel even,
met Cor alleen, alleen op kamer zeven!

Strakjes ga ik stof afnemen
en daarna de ramen zemen
en de gast op kamer vier
wil alweer een flesje bier!

Wie zich heel goed kan bedruipen,
zet het hier maar op een zuipen!
Als je weet, wat ik hier ziel!
. . . Het ontbijt voor kamer drie!

Daar verschijnen weer twee heren,
die een kamer reserveren
met de kriebels in hun lijf
dus zij krijgen kamer vijf.

Wat zij doen kan mij niet schelen,
want mij zou het vast vervelen,
maar ik gun ze hun plezier!
. . . Het ontbijt voor kamer vier

Maar één keer in mijn leven
slaap ik op kamer zeven,
een kamer met een bad,
een kamer met een bed.
En in dat bed ligt Cor,
mijn eigen picador.

Daar droom ik van, al is het maar heel even,
met Cor alleen, alleen op kamer zeven!

'k Moet de keuken instruëren,
want straks gaan ze weer dineren
en de gast van kamer zes
wil alleen maar bouillabaisse.

Verder moet ik niet vergeten:
al die zoutloze diëten.
Ik loop de benen uit mijn lijf!
. . . Het ontbijt voor kamer vijf!

Oude heer met jonge dame
denkt alleen aan zwellichamen
en hij huurt discreet meteen,
ongezien dus, kamer één.

Maar hij mist zijn potentialen,
kan wellicht ook niet betalen,
straks dan gaan we op de fles!
. . . Het ontbijt voor kamer zés!

Maar één keer in mijn leven
slaap ik op kamer zeven,
een kamer met een bad,
een kamer met een bed.
En in dat bed ligt Cor,
mijn eigen picador.
Daar droom ik van, al is het maar heel even,
met Cor alleen, alleen op kamer zeven!

bedrijf 1/scene 8

(Anja heeft zojuist haar lied beëindigd als het geluid klinkt van een naderende auto; op haar beurt loopt zij naar het raam en kijkt naar buiten; in tegenstelling tot de anderen in een vergelijkbare situatie reageert zij niet lachend op de ook nu weer zich bijna te pletter rijdende auto; zegt) Oh nee, nee, dat mag niet. (Zij klaart zienderogen op als blijkt dat geen van de inzittenden schade heeft opgelopen; drie mensen schuiven binnen – mistflarden als de deur opengaat! –, als eerste Ton, gevolgd door Amanda en Jan; vrijwel ogenblikkelijk opkomt, vanuit verschillende richtingen, van Peter en Delta)

peter

Welkom. . .

ton

(onderbreekt hem) Welkom, wat je een welkom noemt! Je had toch wel strooizout op de oprit kunnen gooien! Er staan nu al drie auto's in de poeier voor de deur.

peter

Niemand had deze weersomslag kunnen voorzien, mijnheer.

ton

Dan moet je naar de radio luisteren; elk half uur vertellen ze waar de ijzelgrens nu weer ligt. Fraaie boel . . .

amanda

Het is een ramp!

peter

Zo erg is het nu toch niet!

amanda

Jawel, bij die botsing daarbuiten is mijn nagel afgebroken *(toont nagel aan Peter)*.

jan

Wat geeft dat nou! Jij altijd met je nagels, je hebt kennelijk niks anders aan je kop dan je lijf!

amanda

Maar het duurt wel vier weken voor die weer op lengte is, schat. Ik moet hem nú bijvijlen. Waar is mijn make-up tasje?

jan

Dat heb je zelf in de auto laten staan.

amanda

Wil jij dat dan even voor me halen, lieverd?

peter

Voor de bagage wordt gezorgd. *(tegen Detta)* Laat Cor even komen *(Detta af, vrijwel onmiddellijk weer op met Cor die naar buiten gaat – mist! – om koffers te halen; ondertussen)* U bent gezamenlijk met één auto?

ton

Helemaal niet! Maar twee kilometer voor dit hotel stonden zij te liften. Met dit weer laat je niemand staan dus ik ben gestopt. Bleek het mijn achterneef te zijn, met die . . . eh, vriendin (*Amanda schurkt zich verliefd tegen Jan aan*).

jan

Mijn Eend schaatste de berm in.

amanda

Janneman, het was mijn Eend.

jan

Oké, het was jouw Eend; maar als jij zonodig een halve fles gin wilt drinken uit vreugde omdat die rijke stinkerd van een oud-oom van mij eindelijk dood is, dan laat ik jou niet meer achter het stuur kruipen. (*Cor op – mist! – met 5 koffers inclusief make-up tasje*)

amanda

Eindelijk (*grabbelt vijl tevoorschijn en gaat daarmee aan de slag*).

ton

(*tegen Peter*) Waar is mijn kamer?

detta

Mag ik misschien even uw naam noteren, mijnheer?

ton

Snijders, dokter Ton Snijders.

detta

Dat wordt kamer 6 (*geeft sleutel; roept*) Bea! (*op*), breng dokter Snijders even naar kamer 6 (*Ton en Bea af met een koffer*).

peter

(*tegen Jan*) Kamer 3 is voor u, mijnheer. . . eh?

jan

De Klerk.

detta

We hebben al een De Klerk in huis vandaag!

jan

Dat is mijn oom, de notaris.

detta

Dan schrijf ik maar De Klerk junior.

amanda

(giechelend) Junior!

peter

Ik neem aan dat mevrouw ook . . . ?

jan

Eh . . . ?

amanda

Kom je mee, júnior? *(deint af, Jan met alle koffers achterlatend)*

jan

(pakt koffers op, sleutel tussen zijn tanden; tegen Peter en Detta) Tot straks *(af)*.

peter

Wat een zootje ongeregeld, het zal je familie toch zijn!

detta

Morgen zijn ze al weer weg.

peter

(zigt neer op een stoel) Misschien wel, misschien niet. Maar nu zitten we lekker vol. En die kamer van die oude heer Van der Graaf breng ik rustig in rekening. De notaris betaalt wel!

detta

(gaat op de leuning van Peters stoel zitten) Peter, slimme Peter!

peter

Pas op, er is personeel in de buurt . . .

detta

Welnee *(slaat arm om schouder of nek van Peter)*, ze zijn allemaal bezig in de keuken en de eetzaal. En wat kan ons trouwens dat personeel schelen?

peter

(legt hand op been of dij van Detta, al naar gelang voorhanden is; lachend) Jij staat anders ook op de loonlijst!

detta

(lacht eveneens) Maar ik verleen wel speciale diensten *(wil zoenen)*.

peter

(duwt haar van zich af) Niet hier, al die mensen kunnen zo naar beneden komen voor het eten *(staat op)*. Eerst moet het diner door *(klapt in zijn handen)*.

bedrijf 1/scene 9

(na het geklap van Peter komen achtereenvolgens het hotelpersoneel en alle gasten op voor een lied:)

A la carte

peter

Wat wilt u eten, mevrouw?

Wat wilt u eten, meneer?

wim

'k Zou het niet weten,
wat hebt u dit keer?

peter

't Menu van de dag is
vandaag heel apart!

ton

Dan eet ik toch liever à la cartel!

Een biefstuk van de haas,
het liefst Chateaubriand
met champignons en ui,
vooral niet te saignant!
En daarbij pommes dauphines
uit jullie haute-cuisine.
Wat anders wil ik niet,
nee, wat anders wil ik niet!

peter

Dat wordt: twee biefstuk frites!

peter

Wat wilt u eten, mevrouw?
Wat wilt u eten, meneer?

alida

'k Zou het niet weten,
wat hebt u dit keer?

peter

't Menu van de dag is
vandaag heel apart!

jos

Dan eet ik toch liever à la cartel!

Ik wil een stukje vis,
want ik ben een gourmand,
verpakt in feuilleté
of in een vol-au-vent!
En daarbij aubergine
uit jullie haute-cuisine.
Dat lijkt mij niet zo gek,
ja, dat lijkt mij niet zo gek!

peter

Dat wordt: twee lekkerbek!

peter

Wat wilt u eten, mevrouw?
Wat wilt u eten, meneer?

jan

'k Zou het niet weten,
wat hebt u dit keer?

peter

't Menu van de dag
is vandaag heel apart!

amanda

Dan drink ik toch liever à la carte

Ik wil alleen maar wijn,
rosé en petillant,
vooral een grande crû:
Chateau de Montherland!
En daarbij een sardien
uit jullie haute-cuisine,
die past bij een mondaine,
ja, die past bij een mondaine!

peter

Dat wordt: Chateau Migraine!

peter

Wat wilt u eten, mevrouw?
Wat wilt u eten, meneer?

allen

'k Zou het niet weten,
wat hebt u dit keer?

peter

't Menu van de dag is
vandaag heel apart!

allen

We eten toch maar liever à la carte

Geef ons een tormentille,
dat is pas dégoûtant
met broderie de Bruges
en ook neiges d'antan,
en verder crêpe-de-chine
uit jullie haute-cuisine,
maar dan wel tout-de-suite,
ja, maar dan wel tout-de-suite!

peter

Dat wordt: ik weet het niet!

(na afloop van het lied gaan allen af richting eetzaal; Peter blijft achter en Leen vergeet het slagersmes dat hij bij zich had mee te nemen – bijvoorbeeld op of achter de hotelbalie –; Peter zet zachtjes de radio aan, rustige achtergrondmuziek; Anja, Bea en Cor lopen met schalen en dergelijke van en naar de eetzaal; na afloop van de muziek:)

stem

Het weerbericht van Radio West voor de komende uren. De ijzel heeft zich nu over het gehele land verbreid. Verkeer is niet meer mogelijk. Het gehele openbare vervoer, dus ook de Spoorwegen, heeft zijn diensten noodgedwongen moeten staken. Vannacht zal het overal matig vriezen, zodat het einde van deze uitzonderlijke situatie nog niet in zicht is. We vervolgen ons programma met een winters nummer: . . . *(volgt een nog te kiezen winters muziekje dat doorspeelt totdat het 2de bedrijf – direct aansluitend – op gang komt).*

bedrijf 2/scene 10

(radio speelt nog steeds winterse muziek; Peter, druk doende achter de balie, zet de radio uit wanneer Alida en Jos opkomen; beiden gaan al pratende zitten)

jos

Wat bent u stil, tante.

alida

Ik ben altijd wat moe na het eten.

jos

Maar vond u het dan niet gezellig?

alida

Ja, dat wel, zo'n familiediner. De laatste keer was dat. . . even kijken, toen leefden Bernadette nog en Cornelia, dat is nu bijna 37 jaar geleden. Daarna nooit meer, nooit. . . En nu Karel. . . eh, . . . *(krijgt het te kwaad; pakt zakdoekje en snuift haar neus)*.

jos

Zo gaat het altijd. Als je ouder wordt merk je pas dat de wereld kleiner wordt. Relaties vallen weg, vrienden verhuizen of gaan dood en langzamerhand val je terug op wat er nog over is van je eigen familie. In sommige families blijken die oerbanden nog te bestaan, ik zeg sommige, want *(opkomst van Amanda en Jan)* die van ons heeft het op dat punt wel erg bont gemaakt.

amanda

(zit inmiddels samen met Jan op een bank) Als je mijn Jan bedoelt *(geeft een aai over Jans bol)* dan ga ik liever een ginnetje halen *(staat op om de daad bij het woord te voegen; opkomst van Wim en Ton, ook zij gaan op een bank zitten; Jan trekt Amanda terug op de bank)*.

jan

Blijf nou toch zitten.

amanda

(begint Jans nek te masseren) Ik lust anders best wat!

jos

Voor het eerst sinds vele jaren zijn we weer eens bij elkaar, helaas naar aanleiding van een droeve gebeurtenis *(zucht)* . . . Oom Karell!

wim

(zucht eveneens) . . . Oom Karel

jan

Oudoom Karell *(iedereen kijkt naar Jan)*

ton

Oom Karel *(lange stilte, langzaam kijkt ieder, de een na de ander, naar Alida, die maar zit te zwijgen met haar zakdoekje nog steeds in aanslag).*

alida

(voelt tenslotte de belangstellende ogen, schrikt op en zegt gehaast:) Karell!
(iedereen zucht verlicht)

peter

Mijnheer Van der Graaf *(afkeuring van allen voor een dergelijke ongepaste opmerking).*

jos

Oom Karel is dus vredig ingeslapen *(iedereen kijkt ernstig voor zich uit; Alida manipuleert heftig met zakdoek)*. Vanmiddag, om half een, 88 jaar.

alida

(achter haar zakdoek) 37 jaar! *(verbazing bij iedereen)* . . . 37 jaar geleden heb ik hem voor het laatst gezien *(barst nu echt in snikken uit)*. Waar zijn mijn druppeltjes? *(begint heftig trillend in haar tasje te zoeken)*. Ik zie ze niet, ze moeten nog op mijn kamer zijn *(wil opstaan maar zakt weer terug op de bank)*.

peter

Ik zal ze laten halen, mevrouw. *(roept zachtjes naar achter)* Detta! *(Detta op; Peter fluistert haar wat in het oor, naar Alida duidend; Detta af; ondertussen:)*

wim

(tegen Ton, die naast hem zit) Is ze nog steeds aan de dope?

ton

Weet ik veel, ik wou dat Jos een beetje opschoot met dat testament.

detta

(op met fles kalmeringsdruppels) Hier is uw drankje, mevrouw Van der Graaf. Hoe wilt u het hebben?

alida

Vijf druppeltjes in een glaasje water. Wil jij het doen? Mijn handen trillen een beetje *(Detta gaat een glas halen van het dranktafeltje achter op het toneel; ondertussen:)*

ton

(tegen Wim) Ik heb nooit geweten dat tante Alida zo'n neuroot was.

wim

(met glimlachje) Misschien verwerkt ze een mislukte liefde?

ton

Op haar leeftijd? Ze is zelfs haar wisseljaren al vergeten.

wim

Maar haar wisselende partners niet!

ton

Hoe kom je daar nu bij? 't Is gewoon een zenuwlijdster.

wim

Maar waarom?

ton

Dat ga ik uitzoeken.

wim

Het zal mij benieuwen.

detta

(terug met glas) Vijf druppels, mevrouw Van der Graaf?

alida

Doe mij er nu maar zès (*Ton reageert op dit aantal*)

detta

(begint te druppelen) Eén, twéé . . . (*iedereen ziet toe en telt binnensmonds mee*)
. . . drie, vier, vijf en zès! Hier is uw drankje, mevrouw (*biedt glas aan*)

alida

Dank je, kind (*wil trillend gaan drinken maar dreigt te morsen; Detta geeft haar daarom maar te drinken; Alida neemt een slok en reageert daarop alsof ze er in blijft; nog een slok met hetzelfde gevolg; pakt daarna zelf het glas van Detta af en giet het in een teug naar binnen; ze is duidelijk over haar depressie heen tot grote verbazing van iedereen*).

wim

(tegen Ton) Hoe flikt ze dat?

ton

Training! Jàrenlang oefenen.

alida

Dank je wel, meid (*staat op met glas, neemt de fles van Detta over*). Laat die fles nog maar even hier staan (*loopt naar dranktafelje en zet glas en fles daar neer; loopt weer terug naar haar plaats en zegt enigszins mysterieus*) Dat kan mij altijd nog van pas komen! (*Detta af*)

amanda

Ik wil best een ginnetje!

jan

Na al die wijn?

amanda

Ik hoef niet meer te rijden! Dat laat ik graag aan jou over, schat, straks!

jan

Shhht, iedereen kan ons horen.

peter

Mevrouw wenst een gin? (*Amanda knikt blij*) Wil misschien nog iemand een digestief? (*tegen Jos*) Mijnheer De Klerk?

jos

Cognac, Remy Martin, graag.

peter

Ik zal even kijken of we die nog in huis hebben (*loopt ondertussen naar dranktafel, rug naar de zaal, zoekt even en loopt terug*). Helaas, mijnheer De Klerk, er is alleen Courvoisier, mag dat ook?

jos

Best hoor!

peter

(*kijkt rond*) Voor wie mag ik nog wat inschenken?

wim

(*staat op*) Ik wil ook wel wat hebben, maar ik schenk het liever zelf in (*loopt naar dranktafel, rug zaal, schenkt glas in*).

peter

(*verbaasd*) Zo u wilt, mijnheer Schouten (*Wim terug met glas*). Wellicht wilt u allen zelf uw eigen drankje inschenken? Dat kan hier allemaal, het staat ervoor (*Amanda, Jan en Alida gaan eveneens een glas halen – een voor een; er mag telkens maar één persoon, rug zaal, voor de tafel staan; dat wordt dus een beetje opschieten! – Alida heeft een citroentje, Jan een jonge borrel en Amanda eindelijk haar ginnetje*). Er is keuze genoeg, het is alleen jammer dat de Remy Martin op is.

ton

(*ondertussen tegen Wim*) Wat doe jij achterdochtig!

wim

Ik drink alleen maar Chivas Regal, ik wil zeker weten wat ik in mijn glas heb!

ton

Je bent net zo'n neuroot als je tante; het zit kennelijk in de familie. Ik ga ook wat halen (*loopt naar dranktafel, tegelijk met Jos*)

jos

(bij dranktafel, tegen Ton) Wat zal ik voor je inschenken?

Ton

Rode port, graag.

jos

(pakt met rug naar de zaal glas en portfles, draait zich om en begint te schenken; op zijn beurt rommelt Ton, ook rug zaal, wat tussen de flessen) Zo, een rode port voor onze neef *(geeft glas aan Ton, die naar zijn plaats terug loopt)* . . . en een glas Courvoisier voor mij *(zet portfles terug en schenkt cognac in voor zichzelf; loopt terug naar het gezelschap; blijft staan, met geheven glas)*. Laten we allemaal een dronk uitbrengen op ons aller oom Karell *(iedereen staat op, behalve Alida)*

alida

Nee, Jos, nee, nee, néé, laten we daarmee even wachten *(verbazing bij allen)*.

wim

Waarom?

alida

Ik ken Karel, ook al heb ik hem al zo lang niet meer gezien. Hij was altijd wat. . . eh, hoe moet ik dat noemen, . . . onberekenbaar, daarom is hij altijd vrijgezel gebleven. Hij moest niets van vrouwen hebben. Ja, één keer een slippertje, in Zwolle geloof ik, maar dat is al zo lang geleden. Ik wil niet op hem drinken voor we hebben gehoord wat er in zijn testament staat, met hem weet je maar nooit!

jos

Maar tante Alida, wat schuilt hier nu voor kwaad in *(heft zijn glas en wil gaan drinken)*.

alida

(min of meer gebiedend) Eerst het testament!

ton

(tegen Jos) Als zij dat toch wil; schiet nou maar op met dat testament.

jos

Nou, als jullie per se willen . . .

ton

Wanneer is dat testament opgemaakt?

jos

Dat weet ik niet (*verbazing*), oom Karel heeft het zelf aan mij opgestuurd.

wim

Opgestuurd?

ton

Merkwaardig!

jos

Hij belde mij vorige week.

ton

Waarvoor?

jos

Hij zei mij dat hij zelf zijn testament had geschreven en dat hij dat zou opsturen. En dat heeft hij gedaan. Een paar dagen geleden lag het bij me in de bus.

wim

Een paar dagen geleden pas?

jos

Ja.

alida

Wat ik al zei: onberekenbaar (*zet haar glas resoluut neer; iedereen volgt haar voorbeeld*).

jos

Goed dan, dan maar eerst het testament. Het ligt op mijn kamer, ik zal het gaan halen (*af*).

wim

(*tegen Alida*) Tante Alida . . .

alida

Ja, jongen?

wim

Hebt u die Van Gogh wel eens gezien?

alida

Welke Van Gogh?

wim

De Van Gogh van oom Karel, dat schilderij dat hij een paar jaar geleden niet heeft laten veilen. Het is nog nooit in het openbaar geëxposeerd. Bestaat het eigenlijk wel? Hebt u het wel eens gezien?

alida

Maar jongen, ik heb Karel tientallen jaren geleden voor het laatst gezien, toen leefden Bernadette en . . . *(wordt onderbroken)*,

wim

Maar die zijn nu dood!

alida

Net als jouw oom Karel!

wim

Zo bedoel ik het niet. We hadden het over die Van Gogh.

alida

Wat wil je toch met dat schilderij?

wim

(reageert betruft) Ik . . . eh, niets. Ik ben alleen maar nieuwsgierig. Het moet een van de 'Zonnebloem'-versies zijn, maar er is zelfs nog nooit een foto van gepubliceerd. Weet u waar dat ding kan zijn?

alida

Hoe moet ik dat nu weten. We kwamen nooit bij elkaar over de vloer. Hij verzamelde kunst, maar wat en waar . . . , ik weet het niet.

amanda

(aanhankelijk tegen Jan) Waarom mag ik nou niet even van mijn ginnetje drinken?

jan

Omdat tante Alida dat niet wil, schat.

amanda

Ik heb toch niks met die vrouw te maken!

jan

Shhht! Vanavond heb je alles met haar te maken.

amanda

(verbaasd) Wat dan?

jan

Wacht nou maar tot het testament is voorgelezen.

amanda

Daar sta ik toch niet in . . .

jos

(op) Beste mensen, hier is het testament van oom Karel *(toont de verzegelde enveloppe)*.

Testament

allen

Het testament, het testament, het testament,
het testament dat is voor ons het happy-end!
Oom Karel was een hele fijne vent,
maar bovenal was hij een hartpatiënt!
Het testament, het testament, het testament,
het testament dat is voor ons het happy-end!

jos

Karel is gestorven,
hij is hartstikke dood,
nu hebben wij georven,
voor ons de zilvervloot!
Hij heeft zijn hele leven

gesappeld en gespaard;
hij heeft niks weggegeven,
maar het voor ons bewaard!

allen

testament, het testament, het testament,
het testament dat is voor ons het happy-end!
Oom Karel was een hele fijne vent,
maar bovenal was hij een hartpatiënt!
Het testament, het testament, het testament,
het testament dat is voor ons het happy-end!

jos

Karel is verscheiden,
hij kan niet meer terug;
wij kunnen ons verblijden
met menig rooie rug!
Hij werd wel achtentachtig,
niet in de wieg gesmoord;
wij zingen nu eendrachtig:
't gebed is toch verhoord!

allen

testament, het testament, het testament,
het testament dat is voor ons het happy-end!
Oom Karel was een hele fijne vent,
maar bovenal was hij een hartpatiënt!
Het testament, het testament, het testament,
het testament dat is voor ons het happy-end!

bedrijf 2/scene 11

(na het einde van het lied zitten, staan, hangen allen, hun glas onder handbereik, en kijken geïnteresseerd naar Jos)

jos

Ik zal nu het testament gaan voorlezen, maar voordat ik dat doe moet ik eerst wat anders vertellen. Jullie weten dat oom Karel mij een handgeschreven testament heeft toegestuurd. Juridisch is dat een zeer uitzonderlijke situatie. In de vakliteratuur van de laatste jaren . . . *(wordt onderbroken)*.

ton

Jos, doe me een lol. Die hele jurisprudentie, of hoe dat in jouw vak ook mag heten, zal mij worst wezen!

jos

Ton, als notaris dien je de nabestaanden van je cliënt een kader te bieden waarin ze de emoties die de inhoud van een testament kunnen oproepen, al bij voorbaat kunnen verwerken. Een lijst waarbinnen. . . *(wordt onderbroken)*.

ton

Kader, lijst? Maak die enveloppe nu maar open, dan kunnen we naar bed.

wim

(tegen Ton) Hij bedoelt de lijst van die Van Gogh natuurlijk!

ton

Jij met die Van Gogh!

amanda

Mag ik 'in dit kader' mijn ginnetje opdrinken? *(pakt glas)*

jan

(tegen Amanda) Neel! *(Amanda zet glas pruilend terug)*.

jos

Het is wel opmerkelijk dat oom Karel nog geen week nadat hij zijn testament had opgestuurd is overleden. Hij had wellicht een voorgevoel dat zijn einde naderde. . .

jan

Ja, als je 88 bent!

jos

Hoe het ook mag zijn, we hebben hier zijn testament. Bij het erfrecht is het van belang. . . *(wordt onderbroken)*

ton

Jos!!!!

j os

(negeert Ton) ... is het van belang dat de mate van erfdeling duidelijk wordt vastgesteld. Daarvoor wordt een schaal gehanteerd van de eerste tot en met de vierde graad.

ton

(tegen Wim) Daar gaat hij weer!

wim

Laat nu maar!

j os

Oom Karel had geen kinderen. Als die er wel waren zou de erfenis geheel aan hen toevallen, want in de eerste graad is onterving wettelijk verboden. Dat betekent dat wij zoals we bij elkaar zitten, als erfgenamen in aanmerking komen. Maar in ons geval, erven in de tweede graad en verder, kan de erflater eigen voorkeuren uitspreken. Hij hoeft tenslotte niemand van ons iets te geven. Via legaten kan hij zijn hele vermogen toekennen aan wie hij maar wil, familie of geen familie.

jan

Ja, maar...

j os

Geen 'ja maar', als oom Karel alleen maar liefdadigheidsinstellingen heeft bedacht, dan kunnen wij daar niets aan veranderen. Wij moeten ons neerleggen bij dit testament.

wim

Maar hij kan wel bezopen geweest zijn toen hij dat opschreef.

j os

Zelfs dan moet de wet worden toegepast!

ton

Nou, pas die wet dan toe en maak die enveloppe open!

j os

Nog niet, formeel moet ik als notaris vragen of er iemand bezwaar tegen heeft dat het testament wordt voorgelezen in aanwezigheid van mensen die niet tot de familie behoren *(kijkt naar Amanda en Peter)*.

jan

(springt op) Asjeblief!!

amanda

(lief) Nou, en?

peter

Ik zal mij onmiddellijk terugtrekken. . .

ton

Geen sprake van. Je hebt zelf gezegd dat oom Karel Jan en alleman kan hebben bedacht. . .

jan

Dat eerste mag je hopen. . .

ton

. . . dus er is geen enkele aanleiding om iemand weg te sturen! *(tegen Wim)* Anders duurt het nog langer.

wim

(tegen Jos) Doe niet zo moeilijk!

alida

Laat dat kind toch zitten.

amanda

Ik wil best even naar de bar gaan, daar mag ik wél een ginnetje drinken *(kijkt lichtelijk vals naar Alida)*.

jos

Goed, goed, dan zal ik nu het testament openen *(verbreekt de zegels met plechtige gebaren, opent de enveloppe; haalt er slechts één handbeschreven A-4tje uit, vouwt dat open en begint te lezen)*. Moordrecht, 8 januari 1989 *(onderbreekt het lezen)*: dat is dus vandaag precies 8 dagen geleden. Oom Karel heeft dit testament dus waarschijnlijk hier in het hotel geschreven. *(vervolgt het voorlezen)* Ik, Karel van der Graaf, geboren op 8 december 1900, schrijf hier, bij volle verstand en uit vrije wil, eigenhandig mijn laatste beschikking. Het belangrijkste onderdeel van mijn nalatenschap is een schilderij van Vincent van Gogh, dat ik in '1923 in Parijs voor een bedrag van circa 2300 gulden heb kunnen kopen. Dit schilderij. . . *(Jos stukt, leest snel een paar regels verder, verbleekt en zegt)* Nee,

nee, . . . dat kan niet! Een borrell (*pakt zijn glas, neemt een flinke teug, verkrampst en valt voorover; op dat moment klinkt de hotelgong; hij is dood*).

bedrijf 2/scene 12

(grote commotie; iedereen buigt zich over het lijk heen; Delta op uit bae en voegt zich bij het gezelschap; het duurt even voor iemand zich verstaanbaar kan maken)

ton

Wil iedereen even achteruitgaan, dan kan ik even kijken. Ik ben tenslotte arts (*iedereen gaat achteruit; Ton knoopt Jos' das los en diens overhemd open; haalt stethoscoop tevoorschijn, ausculteert hartstreek, voelt pols; komt langzaam over-eind*). Dood! Waar is zijn glas? (*iedereen kijkt rond*)

amanda

Dit moet het zijn (*geeft glas aan Ton*).

ton

(ruikt aan het glas; loopt vervolgens naar dranktafel, bekijkt de kalmeringsdruppel-fles, opent deze en ruikt eraan; bestudeert het etiket; loopt langzaam met fles en glas in de handen terug naar het gezelschap) Wat ik al niet dacht! Temesta! Iemand heeft Temesta in het glas van Jos gedaan. Temesta is het zwaarste kalmeringsmiddel dat er bestaat (*kijkt zeer ernstig de kring rond*). Twéé druppels ervan kunnen al dodelijk zijn, tenzij je er net zo verslaafd aan bent als tante Alida (*iedereen gluurt huiverend naar Alida*).

alida

Ik, jongen? Het zijn gewoon mijn kalmeringsdruppeltjes.

ton

Maar Jos is nu wel voorgoed gekalmeerd, tante. Dit is een moorddaanslag. Iemand van jullie moet dat gedaan hebben. Ik ga onmiddellijk de politie bellen en niemand mag iets aanraken voor de politie is gekomen. Vingerafdrukken! (*kijkt naar Temesta-fles en glas waarmee hij in zijn handen staat*).

peter

Mijnheer Snijders, zullen we niet eerst mijnheer De Klerk verwijderen, naar zijn kamer brengen, bedoel ik?

ton

Ja, dat is beter.

peter

(tegen Wim) Wilt u misschien even helpen? Als u zijn schouders pakt dan neem ik de benen *(slepen gezamenlijk het lijk af; Ton loopt ondertussen naar dranktafel en dropt daar glas en Temestafles; neemt handdoek en veegt beide zorgvuldig schoon, wel zichtbaar voor het publiek, maar niet voor de familieleden; gaat daarna weer ongemerkt naar de balie; ondertussen:)*

amanda

(tegen Jan) Mag ik dan nu mijn . . .

jan

(slaat hand van Amanda weg, die al bijna haar glas had opgepakt) Ben je gek! Je drinkt geen druppel meer in dit hotel, zelfs geen water!

alida

Ik ga even wat kalmerends pakken *(loopt naar Temestafles en bedient zich eruit, in de gaten gehouden door Ton die er niets van zegt – nieuwe vingerafdrukken, nietwaar? – loopt terug)*. Zo, ik was wel wat nerveus, maar nu ben ik weer bij de mensen.

ton

U wel tante, maar ik bel nu de politie *(zoekt op de balie de telefoongids; vindt het nummer en draait)*. Ik krijg geen kiestoon! *(tikt een paar maal op de hoornrust, kiest nog eens)* Verdraaid, dit toestel is dood!

amanda

(giechelend) Alweer een dooie!

peter

(op met Wim) Mijnheer De Klerk is nu op zijn kamer.

ton

De telefoon is kapot.

peter

Natuurlijk niet; Detta, kijk jij eens.

detta

(gaat naar telefoontoestel, luistert aan de hoorn, schudt met het toestel) Ik denk dat er een kabel is gebroken door de ijzel.

peter

Onmogelijk, het hele Nederlands telefoonnet loopt ondergronds *(loopt zelf naar toestel, probeert het nog eens)*. Tijdelijke storing, denk ik, we zullen het straks nog eens proberen.

ton

Hoe waarschuwen we nu de politie?

peter

Wat ik al zei, over een half uur nog eens bellen.

ton

En dan, als het niet lukt?

peter

Dan zien we wel weer verder.

amanda

Ik ga naar mijn kamer, ga je mee, Jan?

ton

Daar komt niets van in. Niemand mag weg uit deze lounge tot de politie komt. Ieder van ons kan Jos hebben vermoord: iedereen heeft een eigen drankje mogen inschenken en de fles van tante Alida stond voor het grijpen. We hebben allemaal gehoord dat Jos cognac wilde drinken, als enige. Het was heel simpel twee van die druppeltjes in het cognacglas te doen: die zie je helemaal niet als je er cognac bij giet. Jos heeft zijn eigen gifbeker gevuld en niemand van ons, ik bedoel daarmee natuurlijk ook mijzelf, heeft enig alibi. We moeten de recherche laten komen.

peter

Ik zal nog eens proberen te bellen. Maar zelfs als dat zou lukken zal de politie er door die ijzel toch niet in slagen hierheen te komen *(probeert nog eens de telefoon; geen signaal)*. Nog steeds verbroken.

ton

In dat geval . . . moeten we deze moord maar zelf zien op te lossen.

jan

Hoe wil je dat doen?

ton

Bijbels!

jan

Bijbels???

ton

Inderdaad, een Salomonsoordeel. Niemand heeft tot nu toe uit zijn glas gedronken, behalve Jos dan. We weten het resultaat. Maar misschien was dat niet het enige glas dat vergiftigd was. Ik stel voor dat iedereen nu een slok uit zijn eigen glas neemt. Wie weigert is verdacht!

Beker

allen

Laat ons nu tezamen drinken
voor de moed ons gaat ontzinken,
want een borrel op z'n tijd,
die verdriift de eenzaamheid.

Ik drink toch liever uit de fles
dan uit het glas van Socrates,
want na die slok, die slok, verdorie,
was hij memento mori.

Met de beker aan de lippen
zal geen druppeltje ontglippen,
want de alcohol zo puur,
die verlengt de levensduur.

Ik drink toch liever uit de fles
dan uit het glas van Socrates,
want na die slot, die slok, verdorie,
was hij memento mori.

Met de glazen hoog geheven
toasten wij nu op het leven,
al is de verleiding groot
voor een heildronk op de dood!

Ik drink toch liever uit de fles
dan uit het glas van Socrates,
want na die slok, die slok, verdorie,
was hij memento mori.

jan

Wat is dat nu voor onzin! Ik ga toch niet. . .

ton

(rustig) Jij zet jezelf nu dus al in de beklagdenbank?

jan

(bekoeld) Dat is niet de bedoeling, ik wilde alleen. . .

ton

Nog meer bezwaren? *(niemand maakt aanstalten nog iets te zeggen; Ton pakt zijn glas en alle anderen, behalve Peter, volgen zijn voorbeeld; angstige stilte; iedereen kijkt iedereen aan; iedereen ruikt aan eigen glas, kijkt er zeer zorgelijk in)*

amanda

(doet stapje naar voren; ogen dicht) Daar ga je dan, eindelijk! *(giet gin achterover, aangestaard door alle anderen; er gebeurt niets)* Ha, lekker!

ton

Nou ik *(drinkt; geen gevolg)*.

jan

Ik blijf het onzin vinden *(drinkt in één teug glas leeg; ook geen gevolg)*.

wim

(aarzelend) Ton, . . .?

ton

Ja, Wim, heeft mijnheer de museumdirecteur bedenkingen? Dat zou mij spijten.

wim

Ik heb het niet gedaan! *(giet glas in zijn keel; volgt een hevige hoestbui, maar verder gebeurt er niets met hem)*.

ton

(tegen Alida) Nou u nog, tante!

alida

Wat jongen?

ton

Proost! *(heft zijn lege glas)*

alida

Ja hoor, proost *(heft ook haar glas, maar drinkt niet; alles gaat op dit moment ogenschijnlijk wat langs haar heen).*

ton

Tantel

alida

Wat is er nu weer, knul?

ton

Ik zei 'proost' en dan moet u een slok nemen.

alida

Een slok?

ton

Uit uw glas.

alida

Oh ja, natuurlijk, dat hoort zo *(neemt zeer bedachtzaam een slokje van haar citroenjenever; ook zij blijft overeind).*

jan

(tegen Ton) En wat heb je nu bewezen?

ton

Nog niets, de bijbel biedt kennelijk lang niet altijd de oplossing!

jan

En verder?

ton

Iemand had het alleen maar op Jòs gemunt. *(draait zich af; in zichzelf.)* Maar waarom?

amanda

Ik ga nu echt slapen (*geeuwt en gaat af*).

wim

Een goed idee, we kunnen allemaal maar beter proberen wat te gaan slapen.

ton

Maar iemand hier heeft toch. . .

wim

Ga ook maar naar bed; de moordenaar of moordenaress kan hier vannacht toch niet weggelopen. Het hotel ligt zes meter lager dan de weg en de oprit, of afrit zo je wilt, is spekglad. Alleen met spijkerschoenen of schaatsen kan je hier nog weggelopen. Ik ga naar mijn kamer. Welterusten, en. . . doe je deur op slot! (*af*)

jan

(*staat op*) Slaap lekker, allemaal (*af*)

ton

(*tegen Alida*) Tante Alida, dat drankje van u, die Temesta, weet u hoe gevaarlijk dat kan zijn?

alida

Gevaarlijk? Jongen, ik gebruik het al vijftien jaar, nooit last van gehad. Strakjes neem ik nog wat, dan kan ik tenminste slapen.

ton

Pas maar op!

alida

Ik let wel op mijzelf, hoor. Ik ga naar boven, welterusten (*af*)

peter

(*tegen Ton*) Mevrouw Van der Graaf lijkt niet erg geschokt te zijn door al deze vreselijke gebeurtenissen. Eerst haar broer en zoëven haar neef.

ton

Ze leeft al jaren onder de Temesta, dat kalmeert en onderdrukt emoties, maar ook het verantwoordelijkheidsbesef. (*kijkt naar de dranktafel*) Ze heeft haar fles vergeten!

detta

Die zal ik wel even gaan brengen. Goede nacht *(pakt fles en gaat af)*.

ton

Mijnheer Van Vliet, wat vindt u eigenlijk van deze hele situatie?

peter

Mijnheer Snijders, mijn mening is niet van belang, waar ik mee zit, is een tweetal lijken in mijn hotel. En noch de GGD, noch de politie zijn bereikbaar. Laat staat dat ze zouden kunnen komen over die ijsbaan buiten. Ik hoop dat morgen het weer omslaat, dan is alles zo weer gereguleerd.

ton

Gereguleerd? Maar u denkt toch niet dat de politie dit kan laten passeren zonder een uitvoerig onderzoek! Een heuse moord en een oom Karel die spontaan overleden zou zijn? Ik denk dat ik het lichaam van oom Karel maar eens medisch ga onderzoeken.

peter

Morgen, mijnheer Snijders, morgen. We hebben al genoeg opwinding gehad vanavond. Uw collega heeft overigens de doodsoorzaak van mijnheer Van der Graaf al vastgesteld. Zullen we het daarbij voor vandaag maar laten?

ton

Dat zien we morgen dan wel weer *(wil weglopen, maar bedenkt zich)*. Mijnheer Van Vliet. . .?

peter

Ja, mijnheer Snijders?

ton

Er is nog iets merkwaardigs; toen mijn neef de notaris overleed, luidde de hotelgong. Hebt u dat ook gehoord?

peter

De hotelgong? Ik was hier ook in de lounge, maar ik heb niets gehoord. Eigenaardig.

ton

Zeg dat wel *(gaat zitten)*.

peter

U wilt hier nog even blijven? Ik ga het personeel vragen de lounge op te ruimen, dan kunnen ze daarna ook naar bed. Slaap wel, mijnheer Sniijders.

ton

(afwezig) Dag mijnheer Van Vliet. *(denkt hardop na)* Jos . . . , het testament . . . , 'Dit schilderij' . . . en toen sloeg hij dat glas achterover . . . , die gong . . . , het testament!!! Waar is het testament? *(gaat koortsachtig zoeken, maar vindt niets)* Dat testament is verdwenen! *(donkerslag)*

bedrijf 3/scene 13

(fade-in van licht en geluid: via de radio klinkt 'Gute Nacht, Freunde'; Ton is verdwenen; Bea op met vuile was of iets dergelijks, redderend!; dropt spulletjes ergens en gaat stoelen rechtzetten, kortom begint de lounge op te ruimen; Cor op)

cor

Is iedereen al naar bed?

bea

Gelukkig wel.

cor

(gaat glazen verzamelen op een dienblad) Wat een gedoe hè, alweer een lijk!

bea

Mijnheer Peter zei dat we er niet over mochten praten! Wat een onzin!

cor

Natuurlijk mogen wij er wel over praten; het mag alleen niet naar buiten komen. Ik zie de koppen al in de krant: Hotel Zoete Rust, het einde van alles!

bea

(gillend van de lach) Schei uit!

cor

Wilt u er echt helemaal uit: Hotel Zoete Rust!

bea

Shhht! Straks horen ze ons.

anja

(op) Wat een pret, wat mag ik niet horen?

bea

(betrapt) We hadden het over die dooie notaris.

anja

(achterdochtig richting Cor) Daar is anders geen lol meer aan te beleven.

cor

Maar gek blijft het wel: Hotel Zoete Rust en dan twee doden op één dag!

anja

(tegen Bea) Ga jij alvast maar naar boven, dan ruimen Cor en ik de boel wel verder op en hou je mond over wat er hier allemaal is gebeurd.

bea

Oké, slaap lekker en tot morgen.

cor

Maf ze!

anja

Daaaag! *(Bea af)* Wat stond jij te dollen met Bea?

cor

Ik stond niet te dollen met Bea, ik weet wel met wie ik liever zou dollen.

anja

Oh ja? Ruim die glazen nou maar af, dan kunnen wij ook gaan slapen.

cor

(wat zwoeligerig) Wil jij dan gaan slópen? *(gaat naar Anja toe)*

anja

(uitdagend) Jij dan niet?

cor

Nee *(pakt Anja bij haar middel)*, ik had andere plannen.

anja

(vindt dit allemaal best leuk) Ja???

cor

Wat vind jij bijvoorbeeld hiervan? *(zoent haar)*

anja

(maakt zich los van Cor's lippen) Waarvan?

cor

Ik zal het nog een keer uitleggen *(zoent Anja opnieuw, maar nu heftig)*.

anja

(maakt zich wat verward los) Ik heb het begrepen. Kamer zeven?

cor

Kamer zeven?

anja

Is nog vrij! *(zingt:)*

Want één keer in mijn leven

slaap ik op kamer zeven,

een kamer met een bad,

een kamer met een bed,

en in dat bed ligt Cor,

mijn eigen picador.

Daar droom ik van, al is het maar heel even

met jou alleen, alleen op kamer zeven!

cor

Hmmm. *(zoent Anja vluchtig op haar mond)*

anja

Ik hoor wat! Neem die glazen mee naar de keuken. Tot over een kwartiertje!
(beiden af, Cor met de glazen en Anja met de spulletjes die Bea in het begin van deze scene bij zich had).

bedrijf 3/scene 14

(Wim komt op in kimono, omzichtig, met vergrootglas en zaklantaarn; onderzoekt de schilderijtjes in de lounge; kijkt achterdochtig op de achterzijde van sommige doeken; hoort wat en sprint weg)

leen

(op, in kokskostuum) Heb ik dat mes hier laten liggen? (zoekt, maar vindt het niet; af)

amanda

(op in zeer wulps nachtdraperietje; kennelijk een beetje aangeschoten) Hier moeten toch die flessen staan! (struikelt over een stoel) Nog een ginnetje! (naar dranktafel; schenkt morsend een glaasje vol gin en verdwijnt met glas richting bar) Drinken doe je in de bar! (af)

ton

(op in modieuze kamerjas) Dat testament moet hier ergens liggen (zoekt overal maar vindt niets; wordt onderbroken).

jan

(op in een wat slordige ouderwetse pyjama met lange broek, openhangend jasje) Heb jij Amanda gezien?

ton

Amanda? Die is toch met jou naar boven gegaan?

jan

Ja, ze lag al in bed toen ik ging douchen. Maar toen ik uit de badkamer kwam was ze verdwenen.

ton

Ver weg kan ze niet zijn. Kijk maar eens naar buiten!

jan

(kijkt inderdaad naar buiten) Spekglad! Ik zoek wel verder (af).

ton

(zoekt ondertussen door) Succes!

amanda

(op uit bar; iets meer aangeschoten) Nog ééntje! *(wil naar dranktafel lopen maar stuit op Ton)* Eéntje maar!

ton

Zou je dat wel doen? Jan zoekt je.

amanda

Jàn? Kan me gestólen worden!

ton

Waarom dan?

amanda

(in de weer met ginfles) Jan denkt maar aan één ding. . .

ton

Dat ken ik. Alle mannen denken zo, daarom ben ik niet getrouwd.

amanda

. . .aan één ding: centen! Maar dacht je dat hij aan mij dacht? Sinds dat telefoontje vanmiddag heeft hij het alleen maar over dat testament gehad.

ton

Testament! Weet jij waar dat testament is gebleven?

amanda

Wat moet ik nou met dat testament? Dat is Jan z'n pakkie-an. Maar dit is voor mij! *(heeft uiteindelijk haar glaasje weten te vullen)*.

alida

(op in zeer degelijke geblokte/gebloemde kamerjas over een hooggesloten, lang nachthemd; slossen met pompoenen!) Mijn druppeltjes, mijn druppeltjes zijn weg; ze moeten hier nog staan. *(ziet Amanda met ginfles; pakt fles af; giet wat in een glas en slaat het achterover; zegt voldaan:)* Daar knap je van op! *(schiet plotseling in een hoestbui na een zo onverwachte hoeveelheid alcohol)* Dat. . ., dat is geen Temesta, dit is vergif!

amanda

(pakt fles terug van Alida; schenkt zich zelf bij) Ja, vergif in het lijf van een ander!
(drinkt)

ton

(pakt fles af van Amanda) Ga zitten, jullie allebei. De een is aan de drank *(kijkt naar Amanda)* en de ander *(naar Alida)* ook!

alida

Maar jongen toch, het zijn mijn druppeltjes, die heb ik nodig.

ton

Wat we nodig hebben is gewoon gezond verstand! Het is nu al na middernacht. We zitten met elkaar in een hotel waar we voorlopig niet uit weg kunnen. En er gebeuren hier rare dingen: oom Karel overlijdt, Jos wordt vermoord en allerlei zaken verdwijnen. Het lijkt 'The Mousetrap' well!

amanda

'The Mousetrap', dat toneelstuk heb ik gezien. Het was heel griezelig. Daar zitten op een gegeven moment drie mensen midden in de nacht bij elkaar en dan wordt er plotseling . . . *(er wordt luid op de hoteldeur geklopt; grote schrik bij de allen; zoeken steun bij elkaar)* . . . dan wordt er plotseling geklopt!

alida

Mijn druppeltjes! *(er wordt weer geklopt)*

ton

We moeten wat doen!

amanda

Zullen we gaan roepen?

ton

Nee, dan horen ze ons!

amanda

Dat is toch de bedoeling!

ton

Ja. . . , eh, nee!

alida

Mijn druppeltjes! *(er wordt weer geklopt)*

peter

(op in boxershorts en colbertjasje over bloot bovenlijf) Er wordt geklopt, geloof ik.

amanda

Ja!

ton

Op de deur!

peter

Ik zal eens gaan kijken.

ton

Nee, niet doen!

peter

Waarom niet?

ton

In dat toneelstuk kwam toen een politieagent binnen en dat was uiteindelijk de moordenaar.

peter

Dit is geen toneel, mijnheer! Dit is echt! *(er wordt weer geklopt)* Met dit weer kan je toch niemand buiten laten staan! *(af, naar voordeur)*

bedrijf 3/scene 15

(Alida, Amanda en Ton wachten verschrikt af; de voordeur wordt geopend; veel mist!)

peter

(achter) Goede avond.

ted

(look achter) Van Dalen, Centrale Recherche, mag ik binnenkomen?

peter

(nog steeds achter) Natuurlijk, komt u verder. Recherche zegt u? *(beiden op; Ted met schaatsen aan zijn voeten)*

ted

Ja, we werden gebeld en toen ik mij vrij kon maken ben ik meteen op pad gegaan *(gaat zitten om zijn schaatsen uit te doen; bindt deze met de veters aan elkaar; loopt gedurende de rest van het stuk op zijn sokken, liefst met een gat bij zijn grote teen)*.

peter

Gebeld? De telefoon is kapot!

ted

Toch kwam er een telefoontje dat er hier wat aan de hand zou zijn. *(ziet de drie andere personen)* Goede avond, Van Dalen is de naam. Alles wel?

ton

Dag mijnheer.

amanda

(kan haar ogen niet van Ted afhouden; zachtjes tegen Ton) Wat een stuk, hè!

(vanaf hier spreekt iedereen door elkaar heen; wanordelijk pandemonium; desgewenst eigen tekst improviseren)

peter

Er is een moord gepleegd!

ton

Het testament is verdwenen!

alida

Mijn druppeltjes . . .

peter

U komt als geroepen!

amanda

Wat een man!

alida

. . . verdwenen!

wim

(op) Ik zoek die Van Gogh!

alida

Waar is die nou?

wim

Wat?

alida

Die fles!

ton

Dat testament!

peter

De GGD. . .

wim

Nee, Van Gogh!

amanda

Is het geen dot?

detta

(op in wat nachterigs) Wat is er aan de hand?

peter

De politie is gekomen.

detta

Gelukkig, dan kan hij meteen die twee lijken. . .

ted

(donderend) Stilte allemaal!!! *(einde van het pandemonium)* Niet allemaal tegelijk! Ik heb de leiding!

Politie

ted

Wat ik allemaal heb meegemaakt!
Iedereen had afgehaakt!
Een agent doet enkel maar zijn plicht
en hij houdt zijn mondje dicht!

Zie ik iemand honderd scheuren,
dan is die er gloeiend bij,
ga ik dadelijk bekeuren
en de opbrengst is voor mij.

Laatst zag ik een bank beroven
ergens bij het Binnenhof
toen ben ik stil weggeschoven,
want ik had weekendverlof.

De politie is je beste kameraad
bij het bestrijden, bij het bestrijden,
de politie is je beste kameraad
bij het bestrijden, het bestrijden
van het kwaad!

Wat ik allemaal heb meegemaakt!
Iedereen had afgehaakt!
Een agent doet enkel maar zijn plicht
en hij houdt zijn mondje dicht!

Iemand wou mijn fiets laatst gappen
en die stond nog wel op slot,
maar ik kon hem net betrappen
en toen schoot ik hem kapot.

'k Ben wel vier keer neergeschoten,
maar ook drie keer opgestaan,
carrière naar de kloten,
maar ik heb nog steeds mijn baan!

De politie is je beste kameraad
bij het bestrijden, bij het bestrijden,
de politie is je beste kameraad
bij het bestrijden, het bestrijden
van het kwaad!

Wat ik allemaal heb meegemaakt!
Iedereen had afgehaakt!
Een agent doet enkel maar zijn plicht
en hij houdt zijn mondje dicht!

Heroïne lijn gevonden,
het werd illegaal gestookt!
En zoiets dat is toch zonde,
'k heb 't zelf maar opgerookt!

En nog niet zo lang geleden
kreeg ik plots'ling oogcontact,
't was een vrouw van lichte zeden,
die heb ik toen maar gepakt!

De politie is je beste kameraad
bij het bestrijden, bij het bestrijden,
de politie is je beste kameraad
bij het bestrijden, het bestrijden
van het kwaad!

ted

(na afloop lied) Zo, iedereen heeft huisarrest! Ik begin bij het begin! *(tegen Peter)*
Heeft u nog een kamer voor mij?

peter

(tegen Delta) Kamer 7 is nog vrij, dacht ik?

delta

Ik zal meteen gaan kijken of die op orde is! *(af)*

peter

Daar wordt aan gewerkt, mijnheer Van Dalen.

ted

Zeg maar brigadier! Waar laat ik mijn schaatsen?

peter

Die zullen we voor u bewaren; ik leg ze hier wel achter de balie *(neemt schaatsen in ontvangst en voegt de daad bij het woord)*.

ted

We beginnen met de persoonlijke ondervraging van iedereen in dit hotel, gasten en personeel! Iedereen is verdacht! Daarom moeten jullie allemaal op je eigen kamer blijven tot je wordt opgehaald. Ondertussen geldt een absoluut spreekver-

bod tot de ware toedracht van alle gebeurtenissen duidelijk is. Alleen op deze manier krijgen we de feiten open en bloot onder ogen. . . (tumult achter; Anja en Cor hollen geheel, of nagenoeg, ontkleed van rechts naar links achter over het toneel en dadelijk weer af, nagezeten door Detta). Wat is dat?

detta

(hijgend) Hier is de sleutel van kamer 7, mijnheer!

ted

Brigadier!

detta

Ja, mijnheer de brigadier.

ted

Ik gelast u allen naar uw kamers te gaan, behalve. . . (wijst naar Amanda).

amanda

(gretig) Ik?

ted

Ja mevrouw, u! (beiden bevriezen tot iedereen af is; op dat moment vliegen zij in elkaars armen)

amanda

Ted!!

ted

Amanda, je was mij voor!

amanda

Maar samen zal het ons best lukken! (beiden kijken raadselachtig glimlachend de zaal in; snelle fade-out; het is pauze)

bedrijf 4/scene 16

(intromuziek; fade-in licht; toneel is niet gewijzigd; Ted op met Peter, nog steeds in boxer-short met colbert)

ted

Mijnheer Van Vliet, u bent de laatste.

peter

Heeft uw onderzoek al wat opgeleverd?

ted

Misschien, maar eerst wil ik u nog een paar vragen stellen. Mijnheer Van der Graaf overleed gisteren rond half één 's middags. U stuurde Anja naar boven om hem te roepen voor het eten. Hij had wellicht de gong niet gehoord, moet u gezegd hebben.

peter

Dat is niet onwaarschijnlijk . . .

ted

Wat is niet onwaarschijnlijk?

peter

. . . dat hij de gong niet meer heeft gehoord; hij zou op dat moment al overleden kunnen zijn.

ted

U hebt toen een arts laten komen . . .

peter

Ja, en die heeft een natuurlijke dood geconstateerd. Hij zou de overlijdensakte nog vandaag naar de politie opsturen.

ted

Die vinden we morgen dan wel bij de post. Hebt u nog iets opvallends geconstateerd in het gedrag van mijnheer Van der Graaf, de laatste dagen?

peter

Nee . . . , dat is te zeggen, ik vond wel dat hij wel erg snel 'echt' oud werd. Hij was dan al achtentachtig, maar in vergelijking met de vorige jaren dat hij hier logeerde was hij, ja, hoe noem je dat. . . ?

ted

Meer vergeetachtig?

peter

Nee, achterdochtig, of . . . zeg maar schrikachtig.

ted

Zoals. . . ?

peter

Aleen maar kleine dingen, als er iets onverwachts gebeurde, een kleinigheid, bijvoorbeeld als een van de meisjes een lepel liet vallen, of een deur sloeg dicht door de tocht, dan reageerde hij onverwacht heel paniekerig.

ted

Had mijnheer Van der Graaf het aan zijn hart?

peter

Dat moet u niet aan mij vragen, ik ben geen arts.

ted

Juist, waar was u toen mijnheer De Klerk stierf?

peter

Mijnheer De Klerk? Hier in de lounge, ik was erbij toen het gebeurde.

ted

En toen. . . ?

peter

Toen heeft mijnheer Sniijders, die is wel arts, mijnheer De Klerk onderzocht en ontdekt dat er Temesta in zijn glas zat, helaas voor de notaris.

ted

Wie zou dat gedaan kunnen hebben, volgens u?

peter

Geen idee. Iedereen heeft de kans gehad om het te doen.

ted

Waarom stond die fles Temesta eigenlijk op dat dranktafeltje. Dat is toch een wat merkwaardige plaats voor een dergelijk 'middel'.

peter

Mevrouw Van der Graaf heeft die daar zelf neergezet. Ze zei dat die nog van pas kon komen.

ted

Van pàs? Wel, mijnheer Van Vliet, het is duidelijk dat er op dit moment in uw hotel een moordenaar of moordenaars logeert. Ik heb ook uw personeel ondervraagd, maar ik denk niet dat we onder hen de dader moeten zoeken. (*raadpleegt zijn aantekeningenboekje*) De kok was in de keuken de restanten van het diner aan het opruimen. Cor, Anja en Bea hielpen daarbij. Detta was tijdens de moord in de bar, de dader zullen we dus moeten zoeken in de familiekring. Op de eerste plaats is daar tante Alida, zij gebruikt al jaren dat spul en kan dus weten wat de gevolgen kunnen zijn bij onoordeelkundig gebruik. Overigens, zij heeft inmiddels haar drankje weer terug. Detta wilde het gaan brengen, maar ze durfde niet meer aan te kloppen omdat het al zo laat was en toen heeft zij de fles zolang maar in een gangkast gezet.

peter

Dat is dus opgelost!

ted

Je moet toch ergens mee beginnen. Dan hebben we Wim Schouten, die voornamelijk op zoek lijkt te zijn naar een onbekend schilderij van Van Gogh. Hij zei dat het hem niet zou verbazen als het hier ergens zou zijn, mijnheer Van Vliet.

peter

(*verbaasd*) Hier? Ondenkbbaar! Mijnheer Van der Graaf logeerde hier al jaren, maar waarom zou hij zo'n kostbaar schilderij hier naar toe slepen? Hier en daar in dit hotel hangen wel schilderijtjes, ook in de kamers van de gasten. Ze zijn allemaal nageschilderd, geen goedkope affiches van Verkerke, maar uitgevoerd in olie-
verf; het blijven natuurlijk reproducties. Elke kamer een andere schilder: Degas in kamer twee, Braque in kamer vier. . .

ted

Wat hangt er in de kamer van mijnheer Van der Graaf?

peter

Kamer één? Van Gogh!

ted

Van Gogh?

peter

Ja, daarom wilde hij steeds die kamer.

ted

(mompelend) Van Gogh dus. *(tegen Peter)* Dan hebben we ook nog mijnheer Sniijders. Hij heeft geconstateerd dat het testament is verdwenen en tenslotte Jan de Klerk, die zo graag yup wil worden. . .

peter

Vergeet u die vriendin van hem niet?

ted

Die Amanda? De Klerk junior heeft haar gisteravond pas ontmoet in een kroeg. Ze heeft hem met haar autootje naar huis gebracht omdat hij straalbezopen was en ze is toen bij hem blijven slapen, zij in zijn bed en hij op de bank. Niet bepaald romantisch!

peter

Wat is uw conclusie op dit moment?

ted

Iedereen kan het gedaan hebben, maar wat was het motief? Ik denk dat het testament veel kan ophelderen. We moeten dat testament zien te vinden. En verder. . . *(zwijgt opeens mystiek)*.

peter

En verder?

ted

. . . verder . . . niets! Morgenochtend: huiszoeking! Ik ga naar bed, waar is mijn kamer?

peter

Eh, nummer zeven, u hebt de sleutel al, deze kant op *(beiden af; nadat Peter – bijna – alle lichten heeft gedoofd)*.

bedrijf 4/scene 17

(toneel blijft even leeg; langzame voetstappen; deur gaat al dan niet piepend open; Alida verschijnt met fles Temesta aan haar boezem geprangd)

alida

(wazig en trillerig) Ik moet nog een paar druppeltjes. Waarom staat er geen glas op mijn kamer? *(loopt naar de dranktafel; pakt glas, schenkt wat in en drinkt)* Zo gaat het al wat beter *(gaat zitten in stoel; fles op de ene knie, glas op de andere; front zaal)*. Karel. . .

Karel

alida

Karel, 't is misschien haast tachtig jaar geleden,
dat we samen speelden in het groene gras;
ik was drie en jij zat toen al in de tweede
en ik weet niet meer hoe dat toen vroeger was.
Maar we speelden samen, 'k heb het nooit vergeten,
met die kiezels en die wormen in de plas.
Ik vermoed dat jij mij pestte bij het eten,
maar ik weet niet meer hoe dat toen vroeger was.

Karel, waar ben je gebleven?
Karel, waar ben je nu heen?
Gister was jij nog in leven,
waarom liet jij mij alleen?

Karel, 't is misschien haast zestig jaar geleden,
die vriendinnen, daarmee was je in je sas.
Ik zat op de trap en jij bleef daar beneden
en ik weet niet meer hoe dat toen vroeger was.
Maar we praatten samen, 'k heb het nooit vergeten,
want toen zat ik niet meer in de kleuterklas,
over liefde wilde ik toch alles weten,
maar ik weet niet meer hoe dat toen vroeger was.

Karel, waar ben je gebleven?
Karel, waar ben je nu heen?

Gister was jij nog in leven,
waarom liet jij mij alleen?

Karel, 't is misschien haast veertig jaar geleden,
jij was toen allang niet meer zo'n wildebras,
toch verdween je naar Parijs, zo stante pede
en ik weet niet meer hoe dat toen vroeger was.
Maar we belden samen, 'k heb het nooit vergeten,
ook al zat jij in die tijd op Montparnasse:
existentialisten en ook exegeten,
maar ik weet niet meer hoe dat toen vroeger was.

Karel, waar ben je gebleven?
Karel, waar ben je nu heen?
Gister was jij nog in leven,
waarom liet jij mij alleen?

Karel, 't is misschien haast twintig jaar geleden
en je zat al vele jaren goed bij kas,
maar je hebt mij sinds die tijd voorgoed vermeden
en ik weet niet meer hoe dat toen vroeger was.
Er was geen contact meer, 'k zal het nooit meer weten,
twintig jaren, bleken weggemaaid als gras
en nu lig je daar, zo stil, zo godvergeten
en ik weet niet meer hoe jij nou vroeger was.

Karel, waar ben je gebleven?
Karel, waar ben je nu heen?
Gister was jij nog in leven,
waarom liet jij mij alleen?

*(In einde lied: voetstappen; deur weer langzaam open; gehandschoende hand
gaat naar lichtknop; donkerslag; voetstappen; geluiden; kreet van Alida; hotel-
gong; voetstappen verwijderen zich snel)*

bedrijf 4/scene 18

*(licht gaat plotseling weer aan; Amanda stormt naar binnen; Alida zit verstijfd op
haar stoel; tussen haar benen staat het grote koksmes in de vloer geprikt, lang-
zaam heen en weer te wiegelen)*

amanda

Mevrouw Van der Graaf, mevrouw Van der Graaf *(schudt aan Alida)*, wat is er
gebeurd?

alida

(is dus niet dood; wordt schijnbaar wakker als uit een diepe slaap) Kindje . . .

amanda

Wat is er aan de hand?

alida

Ik weet het niet . . .

amanda

Waarom zit u hier zo laat, het is al bijna half vier . . .

alida

Ik had een glas nodig voor mijn druppeltjes en toen heb ik nog even zitten nadenken, over Karel, en zo . . .

amanda

(ziet het mes) Wat moet dat mes hier?

alida

(kijkt) Dat weet ik ook niet.

amanda

Kom mee, we moeten hier weg. Iemand heeft geprobeerd u te vermoorden. Ik denk dat ik weet wie het is.

alida

Vermoorden? Mij? Waarom dan?

amanda

Dat weet ik nog niet, maar daar kom ik wel achter.

alida

Maar wie zou mij . . .?

amanda

Kijk eens naar dat mes, mevrouw.

alida

Dat is een groot mes!

amanda

Dat is het mes van de kok.

alida

Van de kok?

amanda

Ja, mevrouw, van de kok!

alida

Die aardige man!

amanda

Alle mensen die messen hanteren snijden graag!

alida

Hoe weet jij dat?

amanda

Vraag dat maar aan Ton Sniijders, die is arts!

alida

Ton?

amanda

We moeten hier weg. Ik kom vannacht op uw kamer slapen, met de deur op slot en een stoel onder de deurklink, *(met geheimzinnige dreiging in haar stem)* dan zal er zeker niets met u gebeuren. Morgen zien we wel weer verder. Ik moet nog heel wat uitzoeken, maar ik wil eerst nog even met u praten. . .

alida

Praten. . . ?

amanda

Ja, over vroeger, over uw broer *(troont haar mee, arm in arm; als ze bijna af zijn:)*

alida

Mijn druppeltjes! (loopt terug, schenkt wat in een glas, maar laat Temestafles op dranktafelje staan; beiden af; fade-out)

bedrijf 5/scene 19

(fade-in; via radio klinkt vrolijk ochtendmuziekje, na afloop hiervan:)

stem

Nieuwsflits Radio West *(muzikale pingel)*. Aan de extreme weersituatie komt vandaag een einde. Het lage drukgebied dat verantwoordelijk is voor het winterse weer verplaatst zich snel richting Oost-Europa. Vanuit het Middellandsezee gebied kan hierdoor relatief warme lucht ons land bereiken. In de loop van de dag zal de temperatuur stijgen tot boven het vriespunt, waardoor de ijzel zal verdwijnen, eerst in het zuiden en later ook in de rest van het land. Voorlopig echter is verkeer nog onmogelijk. De Rijksverkeerscentrale in Driebergen herhaalt zijn oproep van gisteravond in die gebieden waar de ijzel nog niet is verdwenen thuis te blijven. Einde van deze nieuwsflits *(muzikale pingel)*. Het is vandaag 17 januari en volgens onze studioklok precies drie minuten over half acht, tijd voor het programma 'Muziek in de morgen' *(volgt muziek; Leen op met ham)*.

leen

Mijn mes moet hier toch zijn? *(kijkt rond, ontdekt het voor de stoel van Alida)* Nee maar, wat doet dat ding hier? *(pakt het uit de grond en begint een plak van zijn Ardenner ham af te snijden, terwijl hij af wil lopen; Bea op)*

bea

Zeg, heb je het al gehoord? Anja en Cor. . .

leen

(onderbreekt het snijden) Wat zou ik gehoord moeten hebben?

bea

Nou, Anja en Cor wilden gisteravond samen, je weet wel, in 'zeven'!

leen

'Zeven'?

bea

Ja, die was nog vrij en toen kwam die politieman en toen heeft Detta ze gevonden en in hun blote kont van de kamer afgejaagd! Hoe vind je zoiets?

leen

In hun blote kont?

Blote kont

leen

Je hebt soms hoge heren,
die komen hier dineren,
dan doe je steeds je best,
toch krijg je op je test.

Al maak je schorseneren,
ze kunnen niets waarderen
en blijven je schofferen,
als kok je koeieneren.
Dan denk ik: mijne heren,
ik ga mij niet verweren,
krijg verder maar de pest,
krijg verder maar de pest!

Want als je moeder je toch eens zou horen,
met je praatjes en je grote mond,
nou, dan kreeg je de wind wel van voren,
ze zou zeggen: ach, kindje, jij bent eens geboren
als een ukkie,
als een pukkie,
als een stukkie mens, met een blote kont.

Maar als ze komen eten,
dan blijven het secreten,
want wat je ook maar doet,
het is altijd niet goed!

Die kouwe-kak atleten,
met vetgemeste reten,
die zeggen afgebeten:
de soep is niet te vreten.
Dan denk ik: ach proleten,
je moet het zelf maar weten,
maar blijf er in voorgoed,
maar blijf er in voorgoed!

Want als je moeder je toch eens zou horen,
met je praatjes en je grote mond,
nou, dan kreeg je de wind wel van voren,
ze zou zeggen: ach, kindje, jij bent eens geboren
als een ukkie,
als een pukkie,
als een stukkie mens, met een blote kont.

leen

(kijkt naar de Ardenner ham en gaat weer snijden) In hun blote kont? En toen?

bea

Toen heeft de politie die kamer gekregen.

leen

Nee, ik bedoel Anja en Cor, heb je die al gezien?

bea

Nog niet, maar ze zullen zich wel rot schamen.

detta

(op; loopt naar radio; zet deze uit) Is de ontbijtzaal klaar?

bea

Weet ik niet, Anja en Cor waren vanmorgen aan de beurt om te 'dekken' *(proest het uit)*.

leen

De koffie is klaar, alleen nog wat ham snijden voor bij de eieren *(gaat al snijdend af)*.

detta

Let jij wat op je woorden. Vooruit, aan je werk, de gasten kunnen zo beneden zijn.

bea

Ik ben al weg *(loopt af)*, ik ga de bedden 'dekken' *(hinnikend van de slappe lach af; Detta zucht, kijkt de zaal in en loopt vervolgens naar de ontbijtzaal; af)*

bedrijf 5/scene 20

(zelfde toneel; Ted op)

ted

(loopt naar de receptiebalie; zoekt) Waar zijn die schaatsen? Hier moesten ze toch liggen; ook verdwenen dus. . .!

alida

(op) Goede morgen agent!

ted

Brigadier Van Dalen, mevrouw.

ton

(op) Ook goede morgen.

ted

En hebt u lekker geslapen vannacht?

ton

Slapen? Ik heb bijna geen oog dicht gedaan, om het kwartier sloop er wel weer iemand over de gang.

alida

Daar heb ik niets van gehoord. Ik had mijn druppeltjes ingenomen. Ik lag gewoon voor lijk! Eh . . . , ik heb heerlijk geslapen en nu het ontbijt, koffie *(wil naar ontbijtzaal lopen; bedenkt zich; gaat naar dranktafel)*, eerst nog even . . . *(neemt een paar druppeltjes in en loopt af)*.

ted

Ik ga ook maar wat eten *(af naar ontbijtzaal)*.

ton

(kijkt hem na; begint opnieuw te zoeken) Waar kan het gebleven zijn?

jan

(op; ziet Ton) Heb je Amanda al gezien?

ton

Is ze al wéér weg?

jan

Ze is de hele nacht niet op onze kamer geweest.

ton

Mooie vriendin is dat!

jan

Het is mijn vriendin helemaal niet!

ton

Oh nee? Waar maak je je dan druk over?

jan

Ach, vent!

ton

Maar als het je vriendin niet is, waarom heb je haar dan gisteren hier mee naar toe genomen?

jan

Ze was gisteren toevallig bij me toen Jos belde dat ik direct hierheen moest komen. Ik heb haar gevraagd of ze mee wilde gaan omdat ik geen auto heb. Zij wilde niet rijden, want ze had al aan de gin gezeten. Dat zei ze tenminste.

ton

Ja, daar weet ze wel raad mee!

jan

Toen ben ik zelf maar achter het stuur gekropen om naar dit stomme hotel te rijden. Waar zou ze toch gebleven zijn?

ton

Ze zal echt nog wel in dit 'stomme' hotel zijn.

jan

Ik ga ontbijten (af; Ton zoekt door).

peter

(op) Goede morgen, mijnheer Snijders, bent u iets kwijt?

ton

Eh. . . ja, ik denk dat ik hier gisteravond een manchetknoop heb verloren. Niet duur hoor, maar wel jammer. Maar laat ik eerst even wat gaan eten (af).

peter

(terwijl Ton afloopt) Ik zal de meisjes straks even laten zoeken (loopt richting keuken; Wim op). Goede morgen mijnheer Schouten.

wim

Morgen (loopt meteen door naar de ontbijtzaal en dus af; Peter zet de radio weer aan: 'Muziek in de morgen' en gaat vervolgens af; Anja, Bea en Cor lopen weer met broodjes, schalen, thermoskannen en dergelijke naar en van ontbijtzaal; opkomt Ted, met een servet of broodje in zijn hand; kijkt rond; loopt naar overkant toneel, waar Amanda verschijnt).

ted

(fluisterend) Heb je het gevonden?

amanda

Wat dacht je?

ted

Waar was het?

amanda

In de kamer van . . . (hoort Cor naderen en duikt weg; Cor met theemuts naar ontbijtzaal; Ted loopt hem na; beiden af; muziek speelt door tot aan de volgende scene; uit de ontbijtzaal klinken ontbijtgeluiden en gepraat).

bedrijf 5/scene 21

(einde ontbijt; Peter op, zet radio uit; gaat redderen achter receptiebalie; opkomt Wim, Tonny, Jan, Ted en Alida, napratend over de kwaliteit van de eieren, toast etcetera)

ton

(tegen Ted) Weet u nu al wie het gedaan heeft?

ted

Ik heb sterke aanwijzingen. (luid) Wil iedereen even gaan zitten? Ik denk dat we een beslissend moment zijn genaderd.

alida

Oh, ja??

wim

't Zal mij benieuwen!

jan

Ik geloof er niets van!

ton

Gelukkig, dan kunnen we weg.

ted

Maar nu nog niet, mijnheer Snijders! Als iedereen een plaats zoekt. . . (*hetgeen geschiedt*).

wim

En dan?

ted

Dan wachten we af.

ton

Waar moeten we op wachten?

ted

Op de dingen die gaan komen (*stilte gedurende enige seconden; een angstige spanning begint voelbaar te worden*).

peter

(*vanachter de balie; doorbreekt de stilte*) Wilt u tijdens het wachten misschien nog een kopje koffie hebben?

allen

(*door elkaar heen pratend*) Graag/Dan heb je tenminste wat/Dat doodt de tijd (*en woorden van gelijke strekking*).

ted

Graag, mijnheer Van Vliet, en wilt u het overige hotelpersoneel ook hier laten komen?

peter

Iedereen?

ted

Zeker.

peter

Zo u wilt (loopt naar achteren en rolt dranktafeltje – met fles! – mee naar achteren; stilte duurt voort; achtereenvolgens schuiven Detta, Leen, Anja en Bea binnen en tenslotte weer Peter, gevolgd door Cor die het dranktafeltje nu aangevuld met kopjes koffie weer naar binnen duwt: fles! is nog steeds aanwezig; koffie wordt centraal neergezet; men drinkt echter nog niet!!!)

ted

Nu iedereen aanwezig is kunnen we doorgaan. *(roept)* Kom maar! *(deur gaat heel langzaam open en Amanda verschijnt, maar houdt achter de deur kennelijk iets verborgen)*

jan

(springt op) Amanda, waar was je?

amanda

(lieflijk) Ik ben niet weg geweest, hoor!

jan

Maar waar heb je dan de hele nacht gezeten?

amanda

Ik heb niet gezeten. Ik heb hier en daar eens rond gekeken en gevonden wat ik zocht, zojuist, terwijl iedereen zat te eten.

jan

(zenuwachtig) En wat heb je dan wel gevonden?

amanda

lets dat jou zeker zal interesseren! (*haalt haar hand tevoorschijn en daar verschijnen de 'Zonnebloemen'*)

wim

(*springt op zijn beurt op*) De Van Gogh!!! (*stormt naar voren, neus op het schilderij, loupe*) Dit is de verloren Van Gogh, we hebben hem gevonden . . .

ted

Wilt u gaan zitten, mijnheer Schouten. De expertise komt later wel. En, mijnheer De Klerk . . .?

jan

Waarom zou dat schilderij mij zo in het bijzonder moeten interesseren?

ted

Daar kunt u zelf het beste op antwoorden, mijnheer De Klerk!

jan

Hoezo, ik? Wat heb ik met Van Gogh te maken?

ted

Daar probeer ik nu juist achter te komen en met mij vele anderen. Zoals Amanda, nietwaar?

amanda

Ja, ik ben namelijk ook bij de politie. (*grote verwarring en verbazing bij allen*)

jan

Godverdommel!

amanda

Geheime politie! Ik ben aangesloten als under-cover agent bij het rechteam dat de Van Gogh-diefstallen uit het Kröller-Müller museum onderzoekt. Er loopt een spoor in jouw richting, Jan!

jan

(*zeer kwaad*) Hoe kom je daar bij, vieze smeris, eerst de bewijzen! (*wordt op zijn stoel teruggezet door Wim en Peter*)

wim

Rustig, nou maar.

peter

Wilt u asjeblief blijven zitten, mijnheer.

ted

Die bewijzen proberen we dus te krijgen door het inzetten van geheime agenten; Amanda heeft zich eergisteren over u ontfermd, zullen we maar zeggen. Stom toevallig werd u nog geen dag later opgeroepen in verband met het overlijden van de heer Van der Graaf, eigenaar van een Van Gogh! En Amanda ging maar wat graag me u mee.

jan

Hoe kon ik weten dat hier een Van Gogh zou hangen?

ted

Dat kon u ook niet weten! *(tegen Peter)* U kent dit schilderij?

peter

Natuurlijk, dat is een van de reproducties, het hangt hier al jaren op kamer één!

ted

Dat is de kamer van mijnheer Van der Graaf.

peter

Ja, het is zo'n nageschilderd doekje, 'kitsch' zeggen sommige mensen.

ted

'Kitsch' misschien, maar de enige deskundige op dit gebied in ons midden heeft dit schilderij herkend als een echte Van Gogh!

wim

En een heel goede ook *(gaat weer naar het schilderij)*, als je deze penseelvoering ziet en dat coloriet. . .

ted

Mijnheer Schouten, mag ik u nogmaals verzoeken te blijven zitten! *(Wim doet dat)*
We zijn er nog niet! *(reactie bij allen)*

wim

Nee?

ton

Ik dacht dat de dader nu bekend was!

ted

Amanda, waar heb je dit schilderij gevonden?

amanda

(kijkt iedereen heel even – triomfantelijk – aan; bouwt spanning op) Dit schilderij hing niet meer op de kamer van mijnheer Van der Graaf. Het was verborgen tussen het beddenschot en de muur op de kamer van . . . mijnheer Schouten! *(reacties van allen, vooral van:)*

wim

(ontploft) Wel heb ik van mijn leven! Dat kan niet, dat kan niet! Dat is godverdomme onmogelijk! Ik ga als museumdirecteur toch geen Van Gogh jatten? *(duidelijke opluchting bij Jan; onthutsing bij de andere familieleden; geamuseerde belangstelling bij het hotelpersoneel, die het geheel volgen als een pingpong wedstrijd)*

ted

De gelegenheid maakt de dief, dat blijkt telkens weer opnieuw . . .

wim

Bewijs dat maar eens!

ted

Dat zal ik proberen. U kreeg een telefoontje van de notaris. U arriveerde hier als een der eersten. Om de een of andere reden, die ik nog steeds niet ken, was u ervan overtuigd dat er hier in huis een Van Gogh moest zijn, nietwaar?

wim

Ja, maar dat betekent toch niet dat ik dat schilderij achterover wil drukken?

ted

Wilt u antwoord geven op mijn vraag, waarom dacht u dat die Van Gogh hier zou moeten zijn?

wim

Toen ik hier gisteren binnen kwam, vielen die namaak schilderijen mij meteen al op. Allemaal eind negentiende, begin twintigste eeuw. En verdomd knap gedaan. Een deskundige ziet direct dat het nep is, maar iemand anders vliegt er zo in.

amanda

En daarom dacht u dat in de Van Gogh kamer dit echte schilderij niet zou opvallen.

wim

Geen mens verwacht dat toch! Waar kan je beter een Van Gogh bewaren, zonder dat het iemand opvalt, dan tussen bijna echter reproducties, maar waarvan iedereen weet dat het reproducties zijn? Waarom zou om Karel anders elk jaar een hele maand in dit klote-hotel willen zitten. . .

peter

Maar mijnheer Schouten. . .!

ted

Laat hem uitpraten!

wim

. . . dan kon hij tenminste rustig naar zijn eigen Van Gogh kijken! Het hing hier veilig en dat bespaarde hem weer een gigantische verzekeringspremie.

ted

En u hebt dat doek op de kamer van mijnheer Van der Graaf gevonden?

wim

Nee, de deur zat op slot.

ted

Waar is de sleutel van die kamer, mijnheer Van Vliet?

peter

(loopt naar de balie en haalt een sleutel van het rekje) Hier hangen alle sleutels.

ted

Dus iedereen zou die sleutel zomaar hebben kunnen pakken?

peter

Ja, maar dat gebeurt nooit, het is maar een klein familie-pension en alle gasten zijn toch. . .

ted

. . . kennelijk niet altijd te vertrouwen! Maar mijnheer Schouten heeft gelijk gekregen: de Van Gogh was hier. Hij wordt zelfs op zijn kamer teruggevonden!

amanda

Dat testament was het enige dat u nog parten kon spelen en om dat in handen te krijgen hebt u die Temesta in het glas van de notaris gedaan. Gelukkig voor u nam hij op tijd een slok en in de consternatie daarna hebt u dat testament laten verdwijnen. Testament weg, de onbekende Van Gogh heeft kennelijk nooit bestaan en mijnheer Schouten weet ongetwijfeld de weg om in Japan dat schilderij voor veel geld ondershands aan de man te brengen.

ted

(onder de indruk van dit betoog) Heel goed. . .!

wim

Onzin, allemaal leugens. Hoe zou ik kunnen weten wat er in dat testament staat. Misschien wordt het wel vermaakt aan een museum? En iedereen kan dat doek achter mijn bed hebben verstoppt!

ted

Inderdaad, mijnheer Schouten, iedereen, dus ook u zelf!

wim

Belachelijk!

ted

Niet zo belachelijk, mijnheer Schouten. En wat de inhoud van dat testament betreft: niemand weet wat daar in staat, en mijnheer Van der Graaf was volgens zijn zus een zeer wispelturig persoon.

ton

Mag ik ook wat zeggen?

ted

Ja dokter.

ton

Stel dat het waar is wat u allemaal zegt, hoe verklaart u dan de moordaanslag op tante Alida vannacht, met dat mes?

amanda

Tante Alida, eh, mevrouw Van der Graaf is de enige die haar broer lang geleden goed heeft gekend. Zij weet meer bijzonderheden over hem dan ieder van ons. Vannacht heeft ze mij zo het een en ander verteld. Zij zou een lastige getuige kunnen worden, vandaar. . .

ton

(kijkt achterdochtig van Amanda naar Wim) Ik geloof er niets van. *(tegen Ted)* Maar wie bent u eigenlijk. U zegt dat u van de politie bent. . .

ted

Brigadier bij de recherche, mijnheer!

ton

. . . en dat u bent gebeld; maar sinds gistermiddag is de telefoon hier al kapot.

ted

Dat is mij bekend.

amanda

Vannacht heb ik ontdekt dat de hoofdkabel in de meterkast is doorgesneden. Iemand wilde dat er van hier uit niet meer kon worden gebeld, zeker niet met de politie. . .

jan

(tegen Ted) Maar u zegt dat er wel is gebeld. Door wie dan wel?

ted

Dat zal u verbazen. Gistermiddag rond 12 uur werden we gebeld door. . . de heer Van der Graaf! *(reactie bij allen!)* Hij vertelde dat er hier merkwaardige dingen konden gaan gebeuren, meer niet. Later hoorde ik via de radio dat hij plotseling was overleden. Toen ben ik dadelijk op weg gegaan, eerst naar huis, om mijn schaatsen te halen, vandaar dat het zo lang duurde voor ik hier was. Te laat voor de notaris in elk geval. En die schaatsen bieden op dit moment de enige mogelijkheid hier weg te komen, maar diezelfde schaatsen zijn nu merkwaardigerwijze ook al verdwenen! *(reactie van allen)*

peter

Ik heb ze zelf hier achter de balie gelegd (gaat kijken), inderdaad: weg! Waar zouden ze gebleven zijn? (zoekt nog wat verder)

wim

Ik kan helemaal niet schaatsen!

amanda

Verrassing! (*duikt gang in en komt direct weer op met de schaatsen en overhandigt deze aan Ted*) Asjeblief!

ted

(*letterlijk een en al verrassing*) Waar heb je die gevonden?

amanda

Op de kamer van Jan!

jan

Nee!!!

ted

Dus toch, ik had er al zo'n vermoeden van. Met die schaatsen kon je de benen nemen, met dat schilderij opgerold op zak.

jan

Maar ik heb die schaatsen niet verstopt.

amanda

Dat denk ik ook niet, want mevrouw Van der Graaf heeft mij iets heel interessants verteld, nietwaar? (*tegen Alida*) Dat slippertje van uw broer, in Zwolle?

alida

Kinderen, de koffie wordt koud, dat is zonde (*iedereen, ook personeel, Ted en Amanda, pakt koffie en giet deze naar binnen, uitgezonderd Peter*).

ted

Alles is dus volkomen duidelijk: het bewijs, het enige overtuigende bewijs staat in het testament. Ik begin nu de huiszoeking!

amanda

Wacht nog even, Ted, ik denk dat ik precies weet waar we dat testament moeten zoeken. *(loopt naar Peter, die verstart; haalt uit diens binnenzak het testament te voorschijn)*

bedrijf 5/scene 22

(iedereen kijkt kijkt met verbazing en afgrijzen naar respectievelijk Amanda en Peter; Amanda vouwt het testament open)

amanda

Hier is het testament. Ik zal het verder voorlezen, daar waar de notaris is opgehouden: '... dat schilderij bevindt zich in kamer één van Hotel Zoete Rust, dat eigendom is van mijn bastaardzoon Peter van Vliet, kind uit een door mij diep betreurde relatie met mejuffrouw Sylvia van Vliet in de zomer van 1939 te Zwolle. . .'

ted

(trekt een pistool; richt dat op Peter) Je bent erbij Van Vliet! (reactie van allen) Staan blijven! (maar Peter staat er ogenschijnlijk uiterst kalm bij; tegen Amanda) Hoe wist jij dat hij. . . (wijst met loop van pistool naar Peter)

amanda

Tante Alida heeft mij dat Zwolse verhaal verteld.

ted

Maar waarom dan eerst al die verdachtmakingen van De Klerk junior en van Schouten?

amanda

Ik wilde eerst zekerheid hebben. Jan zou iets te maken kunnen hebben met de Krölller-Müller diefstal. Maar hij knipperde nog niet met zijn ogen toen hij deze Van Gogh zag; hij viel voor mij dus af en mijnheer Schouten vertelde spontaan dat hij niet kon schaatsen. Tante Alida is zelf bijna vermoord.

ted

En mijnheer Snijders?

amanda

Die is zo netjes, dat hij het inderdaad best gedaan zou kunnen hebben!

ton

Nou zeg!

amanda

Het was een gok!

ton

(tegen Peter) Maar hoe heb jij dan oom Karel. . .?

peter

Mijn vader had dus inderdaad die Van Gogh hier opgehangen. Hij was de laatste tijd, zoals ik al gezegd heb, erg schrikachtig. Vlak voordat hij gisteren rond het middaguur even terug ging naar zijn kamer, heb ik dat schilderij weggehaald. Toen hij zag dat het doek was verdwenen is hij zich letterlijk doodgeschrokken.

ton

Wat een smeerlap, zijn eigen vader!

wim

En je hebt het toen op mijn kamer verstopt?

peter

Later, tijdens het diner. Wie kan er immers beter op een Van Gogh passen dan een museumdirecteur?

wim

Schoft!

ted

En die notaris?

peter

Wat mijnheer Sniijders betreft, ik mag nu wel Ton zeggen want we zijn tenslotte familie. . .

ton

Van jou ben ik geen familie!

peter

Wat mijnheer al constateerde, Temesta in het glas. Ik heb dat gedaan.

ton

Waarom moest dat testament verdwijnen?

peter

Daaruit zou blijken dat mijn vader zijn hele kapitaal, de opbrengst van die veiling, kwijt is geraakt door een verkeerde belegging bij de RSV. Hij had behalve dat schilderij bijna geen cent meer. En die Van Gogh wil ik niet delen met mijn familie. Daarom zal ik het testament zo dadelijk vernietigen, dan blijf ik als bastaardzoon de enige erfgenaam.

ted

(dreigend met pistool) Hier wordt niets vernietigd, je staat onder arrest.

peter

(kijkt blijmoedig rond) Ik zal nog even geduld moeten hebben.

ted

Ja, tot de ijzel smelt, dan zit je zo in het cachot!

ton

Hoe heb je het durven te proberen tante Alida te vermoorden?

peter

Ja, dat ging fout. Zij wist van Zwolle, dus. . .

alida

Maar het was toch het mes van de kok?

jan

Dus jij hebt ook die schaatsen op mijn kamer verstopt.

peter

Voor straks, als ik weg ga.

ted

Hier gaat niemand weg *(op dat moment slaan zowel Anja als Cor tegen de vlakke; hotelgong begint te slaan en blijft verder luiden tot aan het einde van het stuk)*. Wat is dat?

peter

Het begint al te werken. Temesta, in de koffie zat een flinke scheut! *(Leen en Bea neer)*

ted

Jij stuk schorrie. . . *(wil zijn pistool gebruiken, maar valt dood neer)*.

amanda

(loopt naar Ted, geeft eerst schilderij aan Alida, die nog in een stoel zit) Ted, Ted! *(knielt bij hem neer)* Ted. . . *(en valt voor lijk)*

jan

Amanda! *(naar haar toe, maar stort eveneens voortijdig in elkaar)*

ton

(staat langzaam op) Je blijft tenslotte arts *(en valt zeer overleden terug in zijn stoel)*

wim

(blijft zitten; heft zijn handen) Wat een einde! *(en sterft)*

detta

Peter? *(staat op en loopt naar Peter)*

peter

Voor jou spijt het me het meest.

detta

Maar waarom? *(succumbeert ter plekke)*

peter

(tegen Alida, de enige overlevende) Zo tante, dat was dat! Nu nog een borrel om van de schrik te bekomen. Doet u mee? *(wacht geen antwoord af, maar loopt naar dranktafeltje; schenkt een glas vol met Temesta en een met gin; loopt met beide glazen terug en wil Alida het Temestaglas geven; Alida zit met beide handen*

geklemd om de Van Gogh; Peter zet beide glazen voor haar voeten op de grond
Wacht, geeft u mij dat schilderij maar, dan heeft u uw handen vrij. *(loopt met schilderij naar schaatsen, hangt deze om en weer terug naar Alida; deze heeft echter bliksemsnel, duidelijk zichtbaar voor het publiek, beide glazen verwisseld; Peter geeft Alida het verwisselde glas en pakt dus zelf de Temesta)* Tante, daar ga je, proost!

alida

Ja, op je gezondheid *(beiden drinken; Peter slaat als een blok tegen de grond; Alida kijkt wat onthutst rond; staat op; pakt de Van Gogh en loopt naar de dranktafel; pakt haar fles; draait zich naar het publiek en zegt, met schilderij in de ene en fles in de andere hand)* Mijn druppeltjes, mijn druppeltjes zijn op! *(donker-slag)*

Zoete Rust 2

koor

Het Hotel Zoete Rust,
in die landelijke sfeer,
is voor iedereen een must
en men komt er telkens weer,
meer en meer, keer op keer,
naar Hotel Zoete Rust!

koor

Ome Karel kwam alleen,

peter

heel alleen, heel alleen,

koor

overleed op kamer één,

peter

kamer één, kamer één.

koor

De notaris werd vermoord,

jos

ongehoord, ongehoord,

koor

want hij had het sleutelwoord,

jos

sleutelwoord, sleutelwoord.

koor

De museumdirecteur,

wim

geen gezeur, geen gezeur,

koor

was toch echt niet de fraudeur,

wim

amateur, amateur!

koor

Het Hotel Zoete Rust,
in die landelijke sfeer,
is voor iedereen een must
en men komt er telkens weer,
meer en meer, keer op keer,
naar Hotel Zoete Rust!

koor

Tante Alida was oud,

alida

eeuwenoud, eeuwenoud,

koor

zij werd bijna afgebouwd,

alida

lijfsbehoud, lijfsbehoud.

koor

En dan was er ook een arts,

tonny

iets aparts, iets aparts,

koor

die zo helder was als kwarts,

tonny

valse starts, valse starts.

koor

En tenslotte kwam de yup,

jan

runner-up, runner-up,

koor

werd geflest door die pin-up,

jan

wereldcup, wereldcup.

koor

Het Hotel Zoete Rust,
in die landelijke sfeer,
was voor iedereen een must,
komt u morgen dus maar weer,
meer en meer, keer op keer,
naar Hotel Zoete Rust!!!
Zoete Rust! Zoete Rust!
Zoete Rust! Zoete Rust!
Zoete Rust! Shhhhhhh!

(na het einde van het lied wacht iedereen een eventueel applaus af en verdwijnt vervolgens, moe, maar dankbaar naar de kleedkamer)

'Zoete Rust' werd gezet door Euroset in Amsterdam uit de letter Future, 9/10 mager respectievelijk mager-cursief en gedrukt door HAVEKA in Alblasterdam op Matsprint, halfmat houtvrij tweezijdig gestreken papier 135 gram voor het binnenwerk en sulfaatkarton 240 gram voor het omslag. Beide papiersoorten werden geleverd door MoDoVanGelder. Het bindwerk, genaaid gebrocheerd, werd verzorgd door Van Strien in Dordrecht.